

P.Z. br. 225

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/142

URBROJ: 65-21-09

Zagreb, 10. prosinca 2021.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 10. prosinca 2021. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/94

URBROJ: 50301-21/32-21-5

Zagreb, 10. prosinca 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

 PREDSJEDNIK
dr. sc. Andrej Plenković

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOBIA INTERESA

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene Zakona Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti, uređuju se obveznici postupanja prema odredbama ovog Zakona (u daljnjem tekstu: obveznici), obveza podnošenja i sadržaj imovinskih kartica, javna objava određenih podataka iz imovinskih kartica, postupak provjere podataka iz tih imovinskih kartica, trajanje obveza iz ovog Zakona, izbor, sastav, status i nadležnost Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), postupak pred Povjerenstvom te druga pitanja od značaja za sprječavanje sukoba interesa.

(2) Svrha ovog Zakona je sprječavanje sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, sprječavanje privatnih utjecaja na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti, jačanje integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti.

Sukob interesa Članak 2.

(1) U obnašanju javne dužnosti obveznici ne smiju svoj privatni interes stavljati ispred javnog interesa.

(2) Sukob interesa postoji kada su privatni interesi obveznika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada:

- privatni interes obveznika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti (potencijalni sukob interesa)
- privatni interes obveznika je utjecao ili se osnovano može smatrati da je utjecao na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti (stvarni sukob interesa).

Obveznici primjene Zakona Članak 3.

(1) Obveznici u smislu ovoga Zakona su:

1. Predsjednik Republike Hrvatske,
2. predsjednik i potpredsjednici Hrvatskoga sabora,
3. zastupnici u Hrvatskom saboru,
4. predsjednik i članovi Vlade Republike Hrvatske (potpredsjednici i ministri u Vladi Republike Hrvatske),
5. predsjednik, zamjenik predsjednika i suci Ustavnog suda Republike Hrvatske,
6. državni tajnici,
7. predstojnik Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske,
8. čelnici državnih upravnih organizacija,

9. glavni ravnatelj policije,
10. ravnatelj Porezne uprave,
11. ravnatelj Carinske uprave,
12. glavni državni revizor i njegovi zamjenici,
13. guverner, zamjenik guvernera i viceguverner Hrvatske narodne banke,
14. pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici,
15. pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici,
16. pravobranitelj za ravnopravnost spolova i njegovi zamjenici,
17. pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici,
18. tajnik Hrvatskoga sabora,
19. glavni tajnik Vlade Republike Hrvatske,
20. glavni tajnik Ustavnog suda Republike Hrvatske,
21. zamjenik tajnika Hrvatskoga sabora,
22. zamjenik glavnog tajnika Vlade Republike Hrvatske,
23. zamjenik predstojnika Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske,
24. glasnogovornik Vlade Republike Hrvatske,
25. ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje,
26. ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,
27. ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
28. glavni državni rizničar,
29. predstojnik Ureda predsjednika Hrvatskoga sabora,
30. dužnosnici u Uredu predsjednika Republike Hrvatske koje imenuje Predsjednik Republike Hrvatske sukladno odredbama posebnog zakona i drugih pravnih akata,
31. načelnik i zamjenici načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske,
32. glavni inspektor obrane,
33. predsjednik, potpredsjednici i članovi Državnoga izbornog povjerenstva Republike Hrvatske,
34. župani, gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici
35. predsjednik, zamjenici i članovi Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave,
36. predsjednik i članovi Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa,
37. Povjerenik za informiranje,
38. Ravnatelj i zamjenik ravnatelja Agencije za zaštitu osobnih podataka
39. predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava u kojima Republika Hrvatska ima većinski udio te predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava kojima su većinski vlasnici trgovačka društva u kojima većinski udio ima Republika Hrvatska,
40. predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava u kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinski udio te predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava koji su u većinskom vlasništvu trgovačkih društava u kojima većinski udio ima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
41. predsjednik i članovi uprave Hrvatske banke za obnovu i razvitak,
42. Ravnatelj Centra za restrukturiranje i prodaju
43. Ravnatelj Središnjeg registra osiguranika.
44. upravitelji zaklada koje osniva Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
45. ravnatelji i zamjenici ravnatelja agencija kojima je osnivač Republika Hrvatska,
46. predsjednik i članovi uprave Financijske agencije,
47. predsjednik i članovi uprave Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije,

48. predsjednik i članovi Vijeća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti
49. predsjednik i članovi Upravnog vijeća Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga
50. predsjednik i članovi Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije
51. Direktor Hrvatske agencije za osiguranje depozita
52. Ravnatelj i zamjenik ravnatelja Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
53. ravnatelj Hrvatskog audio-vizualnog centra
54. glavni ravnatelj Hrvatske radiotelevizije
55. Direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
56. ravnatelj Fonda za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije,
57. izvanredni povjerenici imenovani sukladno Zakonu o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku,
58. Predsjednik i članovi uprave Jadrolinije
59. Generalni direktor Hrvatskih voda i njegovi zamjenici
60. ravnatelji lučkih uprava,
61. ravnatelji javnih ustanova za upravljanje nacionalnim parkovima, parkovima prirode i/ili drugih zaštićenih dijelova prirode,
62. ravnatelji županijskih uprava za ceste,
63. ravnatelji odnosno predsjednici uprava regionalnih i lokalnih razvojnih agencija,
64. ravnatelji županijskih zavoda za prostorno uređenje, odnosno zavodi Grada Zagreba
65. ravnatelji ustanova u zdravstvu kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se i na druge obnašatelje dužnosti koje imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor, imenuje Vlada Republike Hrvatske ili Predsjednik Republike Hrvatske, osim osoba koje imenuje Predsjednik Republike Hrvatske u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje služba u oružanim snagama Republike Hrvatske.

(3) Odredbe iz članaka 10.-14., glave III. i članaka 48.-50. ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na rukovodeće državne službenike koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na temelju prethodno provedenog natječaja.

(4) Nadležna tijela koja odlučuju o imenovanju i/ili razrješenju svih obveznika ovog zakona, a koje odluke se ne objavljuju u službenom glasilu Republike Hrvatske, dostavit će bez odgode obavijest o tim odlukama Povjerenstvu.

Obveze članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svrhu sprječavanja sukoba interesa
Članak 4.

(1) Predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su donijeti kodeks ponašanja koji se odnosi na članove predstavničkih tijela i sadrži odredbe o sprječavanju sukoba interesa, način praćenja primjene kodeksa, kao i o tijelu koje odlučuje u drugom stupnju o odlukama predstavničkog tijela o povredama kodeksa koji su u njegovoj nadležnosti.

(2) Ispunjenje obveze iz stavka 1. ovog članka prati tijelo državne uprave nadležno za koordinaciju mjera za sprječavanje korupcije.

(3) Član predstavničkog tijela dužan je pisanim putem u roku od 15 dana od stupanja na dužnost ili stjecanja udjela obavijestiti predsjednika predstavničkog tijela ako ima 5 % ili više udjela u vlasništvu poslovnog subjekta.

(4) Popis udjela iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se i redovito ažurira na mrežnim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Član predstavničkog tijela dužan je pisanim putem u roku od 15 dana obavijestiti predstavničko tijelo o stupanju u poslovni odnos poslovnih subjekata u njegovom vlasništvu i vlasništvu članova njegove obitelji, s jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojoj obnaša dužnost člana predstavničkog tijela te s trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama kojima je ta jedinica osnivač ili član.

(6) Nadzor nad ispunjenjem obveza iz stavka 3., 4. i 5. ovoga članka provodi Povjerenstvo.

Značenje pojedinih pojmova u ovom Zakonu **Članak 5.**

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju slijedeća značenja:

1) “primanje obveznika” označava novčani primitak po bilo kojoj osnovi, osim naknade putnih i drugih troškova za obnašanje javne dužnosti,

2) „plaćom obveznika“ smatra se svaki novčani primitak za obnašanje javne dužnosti, osim naknade putnih i drugih troškova za obnašanje javne dužnosti,

3) “član obitelji obveznika” je bračni ili izvanbračni drug obveznika, životni partner i neformalni životni partner, njegovi srodnici po krvi u uspravnoj lozi, braća i sestre obveznika te posvojitelj, odnosno posvojenik obveznika,

4) “poslovni odnos” odnosi se na ugovore o javnoj nabavi, kupoprodaju, zakup, najam, državne potpore i druge oblike izravnog stjecanja sredstava od tijela javne vlasti, na koncesije, koncesijska odobrenja i ugovore javno-privatnog partnerstva, osim državnih potpora u slučaju elementarnih nepogoda,

5) “poslovni subjekti” su trgovačka društva, ustanove i druge pravne osobe te drugi subjekti poslovnih odnosa kao što su obrti, zadruge, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i nositelji samostalnih djelatnosti te nositelji i članovi drugih poslovnih subjekata osnovanih na temelju zakona,

6) “povezane osobe” su osobe navedene točki 3. ovog stavka te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanima s obveznikom,

7) “upravljačke funkcije” odnose se na članove uprave ili upravnih odbora i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova, kao i obavljanje poslova upravljanja u poslovnim subjektima,

- 8) „privatni interes“ obuhvaća imovinsku i neimovinsku korist obveznika i povezanih osoba.
- (2) Tijela javne vlasti su određena odredbama zakona kojim se uređuje pravo na pristup informacijama.
- (3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Načela djelovanja Članak 6.

- (1) Obveznici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana.
- (2) Obveznici su osobno odgovorni za svoje djelovanje u obnašanju javnih dužnosti na koje su imenovani, odnosno izabrani prema tijelu ili građanima koji su ih imenovali ili izabrali.
- (3) Obveznici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Obveznici ne smiju biti ni u kakvom odnosu ovisnosti prema osobama koje bi mogle utjecati na njihovu objektivnost.
- (4) Građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem obveznika kao javne osobe, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

GLAVA II. SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA

Zabranjena djelovanja obveznika Članak 7.

Obveznicima ovog Zakona je zabranjeno:

- a) primiti ili zahtijevati korist ili obećanje koristi radi obavljanja dužnosti,
- b) ostvariti ili dobiti pravo u slučaju da se krši načelo jednakosti pred zakonom,
- c) zlouporabiti posebna prava obveznika koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje dužnosti,
- d) primiti dodatnu naknadu za poslove obnašanja javnih dužnosti,
- e) tražiti, prihvatiti ili primiti vrijednost ili uslugu radi glasovanja o bilo kojoj stvari, ili utjecati na odluku nekog tijela ili osobe radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe,
- f) obećavati zaposlenje ili neko drugo pravo u zamjenu za dar ili obećanje dara,
- g) utjecati na dobivanje poslova ili ugovora o javnoj nabavi,
- h) koristiti povlaštene informacije o djelovanju državnih tijela radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe,
- i) na drugi način koristiti položaj obveznika utjecanjem na odluku tijela javne vlasti ili osoba koje su u njima zaposlene kako bi postigli osobni probitak ili probitak povezane osobe, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugoj povezanoj osobi.

Postupanje obveznika u dvojbi o postojanju sukoba interesa
Članak 8.

- (1) Obveznik je dužan urediti svoje privatne poslove kako bi se spriječio predvidljivi sukob interesa, u pravilu u roku od 60 dana od dana izbora ili imenovanja na javnu dužnost.
- (2) U slučaju dvojbe o postojanju sukoba interesa obveznik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.
- (3) U slučaju dvojbe predstavlja li neko ponašanje povredu odredaba ovog Zakona o sukobu interesa ili drugog zabranjenog ili propisanog ponašanja predviđenog ovim Zakonom, obveznici su dužni zatražiti mišljenje Povjerenstva.
- (4) Povjerenstvo će najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva obveznika dati obrazloženo mišljenje iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) U procjeni postojanja sukoba interesa posebno će se voditi računa o prirodi dužnosti koju obveznik obavlja i javnom interesu.

Deklariranje sukoba interesa i nesudjelovanje u odlučivanju
Članak 9.

- (1) Ako se pojave okolnosti koje se mogu definirati kao potencijalni sukob interesa, obveznik je dužan deklarirati ga na odgovarajući način i razriješiti na način da zaštiti javni interes.
- (2) Ako nije drugačije propisano zakonom, obveznik će se izuzeti od donošenja odluka, odnosno sudjelovanja u donošenju odluka i sklapanju ugovora koji utječu na njegov vlastiti poslovni interes ili poslovni interes
 - a) s njim povezanih osoba,
 - b) poslodavca kod kojih je bio u radnom odnosu u posljednje dvije godine prije stupanja na dužnost.

GLAVA III.
IZVJEŠTAVANJE O IMOVINSKOM STANJU OBVEZNIKA

Obveza podnošenja imovinskih kartica
Članak 10.

- (1) Obveznici su dužni, bez obzira obnašaju li dužnost profesionalno, podnijeti Povjerenstvu imovinsku karticu koja sadrži podatke propisane ovim Zakonom.
- (2) Obveznici su dužni podnijeti imovinsku karticu u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost te u roku od 30 dana po prestanku obnašanja dužnosti.
- (3) Obveznici koji su ponovno izabrani ili imenovani na istu dužnost, obvezni su u roku od 30 dana od dana stupanja na istu dužnost, podnijeti imovinsku karticu.

(4) Obveznici su dužni jednom godišnje podnositi imovinske kartice Povjerenstvu do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(5) Ako obveznik podnosi imovinsku karticu nakon isteka rokova propisanih stavkom 2. i 3. ovoga članka, dužan je podnijeti imovinsku karticu sa stanjem na zadnji dan roka za podnošenje imovinske kartice koju je propustio podnijeti u roku, dok se imovinska kartica iz stavka 4. ovog članka podnosi uvijek sa stanjem na zadnji dan prethodne godine.

(6) Obveznici su, u roku od 15 dana od dana protoka 12 mjeseci od prestanka obnašanja dužnosti, obvezni podnijeti Povjerenstvu imovinsku karticu.

Sadržaj imovinske kartice

Članak 11.

(1) Imovinska kartica podnosi se na propisanom obrascu, elektronički s kvalificiranim elektroničkim potpisom ili elektronički uz dostavu ispisanog i vlastoručno potpisanog obrasca te ovjerenog od tijela u kojem obveznik obnaša javnu dužnost, sa stanjem na dan podnošenja.

(2) Imovinska kartica sadrži podatke o osnovnom osobnom stanju obveznika, njegovog partnera i maloljetne djece, dužnostima obveznika koje obavlja profesionalno ili neprofesionalno, o ostalim dužnostima koje obnaša odnosno djelatnostima koje obavlja, kao i o djelatnosti koju je obavljao neposredno prije stupanja na dužnost unazad dvije godine i u razdoblju 12 mjeseci nakon prestanka obnašanja dužnosti, o članstvima i funkcijama obveznika u drugim pravnim osobama, udruženjima i organizacijama.

(3) Imovinska kartica sadrži podatke o imovini obveznika, njegovog partnera i maloljetne djece, stečene po svim pravnim osnovama.

(4) Prijava imovine stečene nasljeđivanjem sadrži i podatak od koga je nasljedstvo naslijeđeno.

(5) Podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju podatke o:

- nekretninama u knjižnom i izvanknjižnom vlasništvu stečenim kupoprodajom, zamjenom, darovanjem, unošenjem i izuzimanjem nekretnina iz trgovačkog društva, stečenim u postupku likvidacije ili stečaja, stečenim na temelju odluka suda ili drugog tijela, u postupku naknade za imovinu koja je prijašnjim vlasnicima oduzeta od strane jugoslavenske komunističke vlasti, a koja je prenesena na općenarodnu imovinu, državno, društveno ili zadružno vlasništvo te na drugi način stečenim nekretninama od drugih osoba,
- pokretninama koje se upisuju u javni registar i pokretninama veće vrijednosti,
- poslovnim udjelima i dionicama u trgovačkim društvima i udjelima u društvima osoba,
- udjelima o vlasništvu drugih poslovnih subjekata i subjektima samostalne djelatnosti,
- novčanoj štednji i kriptovalutama čiji je iznos veći ili jednak jednogodišnjem iznosu neto primitka obveznika,
- dugovima, preuzetim jamstvima i ostalim obvezama,
- dohotku od nesamostalnog rada, dohotku od samostalne djelatnosti, dohotku od imovine i imovinskih prava, dohotku od kapitala i drugom dohotku osim primicima koji predstavljaju naknadu putnih i drugih troškova rada obveznika, partnera ili malodobne djece, sukladno posebnim propisima kojima je uređeno oporezivanje dohotka,
- dospjelim potraživanjima prema trećim osobama,

- primicima koji se ne smatraju dohotkom i primicima na koje se ne plaća porez na dohodak.

(6) Pod pokretninama koje se upisuju u javne registre iz stavka 5. podstavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se vozila, plovila, zrakoplovi i radni strojevi, a koji se upisuju u javne registre.

(7) Pod pokretninama veće vrijednosti iz stavka 6. podstavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se lovačko oružje, umjetnine, nakit, drugi predmeti osobne uporabne vrijednosti, vrijednosni papiri, životinje, ostali radni strojevi i druge stečene pokretne pojedinačne vrijednosti veće od 30.000,00 kuna, osim predmeta kućanstva i odjevnih predmeta.

(8) U odnosu na stečenu imovinu iz stavka 5. i 6. ovog članka, obveznici su dužni u imovinskoj kartici prikazati podatke o načinu stjecanja imovine i izvorima sredstava kojima je stečena imovina.

(9) Povjerenstvo je obvezno obavijestiti obveznike o promjenama u obrascu i pravilima za podnošenje imovinskih kartica putem objave na internetskim stranicama Povjerenstva najkasnije 15 dana prije navedene promjene.

(10) Obrazac imovinske kartice iz stavka 1. ovog članka utvrđuje Povjerenstvo Pravilnikom. Pravilnikom će se utvrditi: podaci iz stavka 3. do 9. ovog članka koji se prijavljuju u obrascu, dio obrasca koji se obvezno objavljuje te dio obrasca koji se javno ne objavljuje sukladno članku 13. stavcima 2. i 5. ovog Zakona.

Dostavljanje i prikupljanje podataka Članak 12.

(1) Obveznik je dužan istinito i potpuno ispuniti imovinsku karticu, uključujući pitanja o imovini, načinu stjecanja i izvorima sredstava, za sebe i za osobe o čijem je imovinskom stanju obvezan podnijeti izvješće.

(2) Nastupajući u javnosti obveznici su dužni istinito i potpuno odgovoriti na pitanja o imovini, izvorima sredstava i načinu njezina stjecanja, a koja se odnose na njega i osobe o čijem je imovinskom stanju obvezan izvijestiti prema ovome Zakonu.

(3) Na traženje Povjerenstva i u roku koji ono odredi, obveznik je dužan dostaviti dopune, objašnjenja i dokaze o navodima iz podnesene imovinske kartice.

(4) U svrhu provjere podataka iz imovinske kartice obveznika, nadležna tijela u Republici Hrvatskoj, dužna su na zahtjev Povjerenstva bez odgode dostaviti zatražene obavijesti i dokaze.

Objava imovinskih kartica Članak 13.

(1) Imovinske kartice obveznika Povjerenstvo javno objavljuje na svojoj internetskoj stranici u skladu s odredbama ovog članka.

(2) Podaci iz imovinske kartice, osim podataka iz stavka 5. ovog članka, javno su dostupni i objavljuju se bez suglasnosti obveznika, uz iznimku podataka o primanjima njegovog partnera ukoliko je isti zaposlen kod poslodavca kod kojeg se podaci o plaći i drugim materijalnim pravima smatraju poslovnom tajnom. Partner obveznika ne smije zbog dostavljanja podataka o plaći Povjerenstvu u okviru ispunjavanja imovinske kartice obveznika snositi nikakve štetne posljedice kod poslodavca radi otkrivanja poslovne tajne.

(3) Imovinska kartica obveznika javno je dostupna 12 mjeseci od dana prestanka obnašanja javne dužnosti, osim ukoliko obveznik započne s obnašanjem druge dužnosti, u kojem slučaju ostaje dostupna do isteka obveza po novoj dužnosti.

(4) Imovinska kartica podnesena nakon isteka 12 mjeseci od prestanka obnašanja dužnosti javno je dostupna u trajanju od 90 dana.

(5) Neće se objaviti podaci iz imovinske kartice koje se odnosi na osobna imena maloljetnih i trećih osoba, adrese, brojeve, i druge podatke za koje ne postoji javni interes za objavom, i na koje se primjenjuju odredbe Zakona o provedbi opće Uredbe o zaštiti podataka („Narodne novine, broj 42/18.) i nacionalnog zakonodavstva u području zaštite osobnih podataka.

Povreda odredbi o podnošenju imovinske kartice Članak 14.

(1) Ako obveznik ne ispuni obvezu podnošenja imovinske kartice iz članaka 10. i 11. te članka 12. stavka 3. ovog Zakona, Povjerenstvo će pokrenuti postupak protiv obveznika zbog povrede odredbi o podnošenju imovinske kartice.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, obveznika podnošenja imovinske kartice koji po prvi puta podnosi imovinsku karticu povodom prvog stupanja na dužnost, Povjerenstvo će, prije pokretanja postupka iz stavka 1. ovog članka, pisanim putem pozvati da ispuni imovinsku karticu u roku koji ne može biti kraći od osam dana niti duži od 15 dana od dana zaprimanja pisane obavijesti.

(3) Kada Povjerenstvo utvrdi da obveznik nije podnio imovinsku karticu na propisanom obrascu i s potpisom ili ovjerom sukladno članku 11. stavku 1. ovog Zakona ili ako je obrazac imovinske kartice nepotpuno ili nepravilno ispunjen, pozvati će obveznika da otkloni nedostatke u roku koji ne može biti kraći od osam dana niti duži od 15 dana od dana zaprimanja pisane obavijesti.

(4) Ako obveznik ne postupi u roku navedenom iz stavka 2. i 3. ovog članka, Povjerenstvo će protiv obveznika pokrenuti postupak zbog povrede odredbi o imovinskoj kartici.

Primanje darova Članak 15.

(1) Darom se u smislu ovog Zakona smatra novac, stvari bez obzira na njihovu vrijednost, prava i usluge dane bez naknade koje obveznika dovode ili mogu dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvaraju obvezu prema darovatelju.

(2) Ne smatraju se darovima u smislu ovog Zakona uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade.

(3) Obveznik smije zadržati samo dar simbolične vrijednosti i to najviše u vrijednosti do 500,00 kuna od istog darovatelja.

(4) Obveznik ne smije primiti dar iz stavka 3. ovog članka kada je on u novcu, bez obzira na iznos, te vrijednosnicu i dragocjenu kovinu. Pod darom u novcu, vrijednosnicom i dragocjenom kovinom ne smatra se numizmatički novac, prigodni optjecajni kovani novac pakiran u prigodnu ambalažu niti numizmatički kompleti.

(5) Darovi protokolarne naravi koji prelaze iznos od 500,00 kuna te ostali darovi koje obveznik ne zadrži kada na to ima pravo, vlasništvo su Republike Hrvatske.

(6) Vlada će uredbom propisati način postupanja s darovima koji su vlasništvo Republike Hrvatske.

Naknade obveznika

Članak 16.

Obveznici koji za vrijeme obnašanja javne dužnosti primaju plaću za dužnost koju obnašaju, ne smiju primiti drugu plaću ni naknadu za obnašanje druge javne dužnosti, osim ako je zakonom drugačije propisano.

Obavljanje drugih poslova obveznika

Članak 17.

(1) Za vrijeme obnašanja javne dužnosti na koju je izabran odnosno imenovan, obveznik ne smije obnašati drugu javnu dužnost, osim ako drugu javnu dužnost obnaša po položaju ili je zakonom drugačije propisano.

(2) Obveznici koji profesionalno obnašaju javnu dužnost, za vrijeme njezina obnašanja ne mogu uz naknadu ili radi ostvarivanja primitka obavljati druge poslove u smislu redovitog i stalnog zanimanja osim ako Povjerenstvo, na prethodni zahtjev obveznika, ne izda prethodno odobrenje nakon što utvrdi da predmetni poslovi ne utječu na zakonito obnašanje javne dužnosti.

(3) Prethodno odobrenje Povjerenstva iz stavka 2. ovog članka nije potrebno za obavljanje znanstvene, istraživačke, edukacijske, sportske, kulturne, umjetničke i samostalne poljoprivredne djelatnosti, za stjecanje primitka po osnovi autorskih, patentnih i sličnih prava intelektualnog i industrijskog vlasništva te za stjecanja primitaka i naknada po osnovi sudjelovanja u međunarodnim projektima koje financira Europska unija, strana država, strana i međunarodna organizacija i udruženje.

(4) Obveznici su obvezni prijaviti Povjerenstvu primitke iz stavka 2. i 3. ovog članka.

(5) U slučaju kad Povjerenstvo utvrdi da obveznik obavlja druge poslove suprotno odredbama stavaka 1. do 4. ovog članka, pokrenuti će postupak protiv obveznika.

(6) U slučaju kad Povjerenstvo utvrdi da obveznik obavlja druge poslove u smislu redovitog i stalnog zanimanja suprotno odredbama ovog članka, naložit će obvezniku da prestane s obavljanjem djelatnosti u roku od najmanje 15 do najviše 90 dana.

Članstvo u upravnim tijelima i nadzornim odborima **Članak 18.**

(1) Obveznici ne mogu biti članovi uprave ili upravnih odbora i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, obveznici mogu biti članovi dva nadzorna odbora povezanih trgovačkih društava, ali bez prava na naknadu te članovi u najviše do dva upravna vijeća ustanova, odnosno nadzorna odbora izvanproračunskih fondova koji su od posebnog državnog interesa odnosno od posebnog interesa za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je obveznik član upravnog vijeća ustanove, odnosno nadzornog odbora izvanproračunskog fonda po položaju. Za članstvo u upravnim vijećima ustanova, odnosno nadzornim odborima izvanproračunskih fondova obveznik nema pravo na naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

(3) Hrvatski sabor utvrđuje popis pravnih osoba od posebnog državnog interesa, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(4) Predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave utvrđuje popis pravnih osoba od posebnog interesa za tu jedinicu.

(5) Obveznici smiju biti članovi upravnih i nadzornih tijela najviše dviju neprofitnih udruga i zaklada bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

(6) Odredbe stavka 2. ovoga članka ne odnose se na općinske načelnike, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike.

Članstvo i udjeli obveznika u trgovačkim društvima i ograničenja poslovanja **Članak 19.**

(1) Obveznik koji ima 5% i više dionica, odnosno udjela u vlasništvu (kapitalu trgovačkog društva) za vrijeme obnašanja javne dužnosti prenijet će svoja upravljačka prava na temelju udjela u kapitalu društva na drugu osobu, osim na osobe iz članka 5. stavka 1. točke 6. ovog Zakona, ili posebno tijelo.

(2) Osoba na koju su prenesena upravljačka prava iz stavka 1. ovoga članka ili posebno tijelo ostvarivat će članska prava i udjele u društvu u svoje ime, a za račun obveznika. Ta osoba ili tijelo smatra se s obveznikom povezanom osobom u smislu članka 5. stavka 1. točke 6. ovog Zakona.

(3) Ako trgovačko društvo iz stavka 1. ovog članka putem javnog natječaja ili na drugi način stupa u poslovni odnos s državnim tijelima ili s jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima upravljački udio, o takvom je poslovnom događaju dužno obavijestiti Povjerenstvo.

(4) Za vrijeme dok su njegova upravljačka prava u trgovačkim društvima prenesena na drugu osobu ili posebno tijelo, obveznik ne smije davati obavijesti, upute, naloge ili biti u vezi s tom osobom ili tijelom na način da utječe na ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza koji proizlaze iz članskih prava u tim društvima. Obveznik ima pravo da ga se jedanput godišnje obavještava o stanju trgovačkih društava u kojima ima udjele.

Članak 20.

(1) Poslovni subjekt u kojem obveznik ima 5% ili više udjela u vlasništvu ne može stupiti u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem obveznik obnaša dužnost niti smije biti član zajednice ponuditelja ili podisporučitelj u tom poslovnom odnosu.

(2) Ograničenje iz stavka 1. ovog članka primjenjuje se na poslovne subjekte u kojima član obitelji obveznika ima 5% ili više udjela u vlasništvu, u slučaju kada je član obitelji obveznika na bilo koji način, izravno ili neizravno, stekao predmetni udio, odnosno dionice od obveznika u razdoblju od dvije godine prije imenovanja odnosno izbora na javnu dužnost pa do prestanka njezinog obnašanja.

(3) Povjerenstvo će na svojim internetskim stranicama objaviti i redovito ažurirati popis poslovnih subjekata koji podliježu ograničenjima iz stavka 1. i 2. ovog članka. Tijela javne vlasti dužna su objaviti i redovito ažurirati na svojim internet stranicama popis poslovnih subjekata u odnosu na koja ne smiju stupati u poslovni odnos sukladno stavku 1. i 2. ovog članka. Tijela javne vlasti koja nemaju vlastitu internet stranicu dužna su u službenom glasilu objaviti i redovito ažurirati popis poslovnih subjekata u odnosu na koja ne smiju stupati u poslovni odnos, sukladno stavku 1. i 2. ovog članka. Popis iz ovog stavka bit će objavljen u periodu od 12 mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti obveznika.

(4) Pravni poslovi, odnosno pravni akti koji su sklopljeni, odnosno doneseni protivno odredbama stavka 1. i 2. ovog članka su ništetni. Povjerenstvo će bez odgađanja dostaviti predmet nadležnom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje radi utvrđenja ništetnosti pravnog posla, odnosno pravnog akta.

(5) Odredbe ovog članka ne primjenjuju se na aktivnosti na temelju poslovnih odnosa koji su zaključeni prije nego je obveznik započeo s obnašanjem dužnosti. Započinjanjem obnašanja dužnosti, obveznik je dužan u roku od 60 dana uskladiti svoje aktivnosti po već prije zaključenim poslovnim odnosima u cilju otklanjanja mogućeg i sprječavanja predvidljivog sukoba interesa.

Članak 21.

(1) U slučaju kada tijelo u kojem obveznik obnaša javnu dužnost stupa u poslovni odnos s poslovnim subjektom u kojem član obitelji obveznika ima 5 % ili više udjela u vlasništvu, obveznik je dužan o tome pravodobno obavijestiti Povjerenstvo.

(2) Povjerenstvo će u roku od 15 dana od dana zaprimanja obavijesti izraditi mišljenje zajedno s uputama o načinu postupanja obveznika i tijela u kojem obveznik obnaša javnu dužnost u cilju izbjegavanja sukoba interesa obveznika i osiguranja postupanja u skladu s ovim Zakonom.

(3) Ako to zahtijevaju okolnosti konkretnog slučaja, Povjerenstvo će mišljenje iz stavka 2. ovog članka izraditi i dostaviti bez odgađanja, najkasnije u roku od pet dana od dana zaprimanja obavijesti.

(4) Obveznik, odnosno tijelo u kojem obveznik obnaša dužnost je obvezno, prije stupanja u poslovni odnos, dostaviti Povjerenstvu cjelokupnu dokumentaciju iz koje je vidljivo kako su provedene upute Povjerenstva iz stavka 2. ovog članka.

(5) Povjerenstvo posebnom odlukom, bez odgađanja, a najkasnije u roku od pet dana od dana dostave mišljenja iz stavka 2. ovog članka, sukladno odredbama ovog Zakona o postupku pred Povjerenstvom, utvrđuje jesu li upute Povjerenstva iz stavka 2. ovog članka provedene na način koji omogućuje izbjegavanje sukoba interesa obveznika i osigurava njegovo zakonito postupanje u konkretnom slučaju.

(6) Pravni poslovi, odnosno pravni akti koji su sklopljeni, odnosno doneseni bez prethodne obavijesti Povjerenstvu iz stavka 1. ovog članka, protivno uputama Povjerenstva iz stavka 2. ovog članka, dostavom nepotpune ili neistinite dokumentacije iz stavka 4. ovog članka ili na bilo koji drugi način protivno odredbama ovoga članka su ništetni. Povjerenstvo će bez odgađanja dostaviti predmet nadležnom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje radi utvrđenja ništetnosti pravnog posla, odnosno pravnog akta.

Trajanje obveza iz ovog zakona i ograničenja nakon prestanka dužnosti

Članak 22.

(1) Obveze koje za obveznika proizlaze iz članka 7., 10., 11., 12. i 20. ovog Zakona počinju na dan stupanja na dužnost i traju 12 mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti.

(2) Obveze iz članka 18. ovog Zakona primjenjuju se na obveznike koji imaju pravo na naknadu plaće nakon prestanka dužnosti propisane posebnim zakonima za vrijeme trajanja prava na naknadu.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nakon prestanka dužnosti obveznici mogu obavljati funkcije u upravnim tijelima i nadzornim odborima te druge poslove upravljanja u poslovnim subjektima u kojima obveznik ima većinski udio u vlasništvu.

Članak 23.

(1) Obveznici ne smiju prihvatiti imenovanje na upravljačke funkcije u pravnoj osobi s kojom je tijelo javne vlasti u kojem je obnašao dužnost za vrijeme obnašanja dužnosti bila u poslovnom odnosu ili su nad njom obavljali nadzorne funkcije, a nije drugačije propisano posebnim zakonom. Navedeno ograničenje se primjenjuje 18 mjeseci nakon prestanka obavljanja dužnosti.

(2) Obveznici koji prema posebnim zakonima uživaju pravo na naknadu plaće nakon prestanka dužnosti ne smiju stupiti u radni odnos u pravnoj osobi ako je ista bila u poslovnom odnosu s tijelom javne vlasti u kojem je obveznik obnašao dužnost, ako prema posebnom zakonu, temeljem prethodno sklopljenog sporazuma odnosno ugovora s bivšim poslodavcem, imaju pravo povratka na isto ili odgovarajuće radno mjesto.

(3) Iznimno od ograničenja propisanog u stavku 1. ovog članka, navedeno ograničenje ne odnosi se na predsjednike i članove uprava trgovačkih društava koja su u većinskom državnom vlasništvu, ukoliko se radi o njihovom imenovanju za članove upravnih tijela i nadzornih odbora drugih trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu, pri čemu ne mogu obnašati dužnost u više od jednog trgovačkog društva.

(4) Odredba stavka 3. ovog članka na odgovarajući se način primjenjuje i na predsjednike i članove uprava trgovačkih društava koja su u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ukoliko se radi o njihovom imenovanju za članove uprava ili upravnih odbora i nadzornih odbora drugih trgovačkih društava u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Ograničenje iz stavka 2. primjenjuje se za vrijeme trajanja prava na naknadu plaće nakon prestanka dužnosti propisane posebnim zakonima.

(6) U slučaju iz stavka 1. i 2. ovog članka, Povjerenstvo će obvezniku dati suglasnost za imenovanje, izbor ili sklapanje ugovora ukoliko iz okolnosti konkretnog slučaja proizlazi da ne postoji sukob interesa, te ga o suglasnosti obavijestiti u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva obveznika.

(7) Nije dopušteno pravnoj osobi iz stavka 1. i 2. ovog članka imenovati ili zaposliti obveznika iz stavka 1. i 2. ovog članka.

(8) Kad Povjerenstvo utvrdi povredu odredaba iz stavka 1., 2. i 7. ovog članka, bez odgađanja će obavijestiti nadležno državno odvjetništvo.

GLAVA IV.

PROVJERA PODATAKA IZ IMOVINSKE KARTICE OBVEZNIKA

Članak 24.

(1) Povjerenstvo obavlja provjeru izvršenja obveze podnošenja i podataka iz podnesenih imovinskih kartica obveznika.

(2) Postupak provjere podataka iz podnesene imovinske kartice obveznika je zatvoren za javnost.

(3) Konačne rezultate provedenog postupka provjere podataka Povjerenstvo je dužno javno objaviti na svojim internetskim stranicama.

Članak 25.

Provjera podataka iz podnesene imovinske kartice obveznika može biti:

- prethodna (administrativna) provjera,
- redovita provjera sadržaja.

Članak 26.

(1) Prethodna (administrativna) provjera uključuje:

- provjeru statusa podnositelja imovinske kartice u smislu postojanja obveze i načina podnošenja imovinske kartice iz članka 10. do 12 ovog Zakona,
- provjeru je li obveznik u zakonskom roku podnio imovinsku karticu,
- provjeru je li imovinska kartica potpisana od obveznika i ovjerena od tijela u kojem obveznik obnaša javnu dužnost ili je li elektronički potpisana,
- provjeru pravilnog i potpunog ispunjavanja obrasca imovinske kartice od strane obveznika.

(2) Prethodna (administrativna) provjera provodi se za propust podnošenja imovinske kartice u propisanom roku iz članka 10. stavaka 2. do 4. ovoga Zakona te za svaku podnesenu imovinsku karticu obveznika, odmah po zaprimanju imovinske kartice, a prije njihove objave na internetskim stranicama Povjerenstva.

Članak 27.

(1) Redovita provjera podataka predstavlja provjeru podataka iz članka 10. do 12. ovog Zakona koja se obavlja prikupljanjem, razmjenom podataka i usporedbom prijavljenih podataka o imovini iz podnesenih imovinskih kartica obveznika s pribavljenim podacima od Ministarstva financija, Porezne uprave i drugih nadležnih tijela Republike Hrvatske sukladno odredbama ovog Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovog Zakona.

(2) Redovita provjera podataka provodi se za svaku podnesenu imovinsku karticu obveznika.

Članak 28.

(1) Povjerenstvo će bez odgađanja zatražiti od obveznika pisano očitovanje s potrebnim dokazima ukoliko prilikom provjere podataka proizlazi mogući nesklad, odnosno nerazmjer između prijavljene imovine iz podnesene imovinske kartice sukladno člancima 10. do 12. ovog zakona i stanja imovine kako proizlazi iz pribavljenih podataka nadležnih tijela iz članka 27. ovog zakona.

(2) Obveznik je dužan dostaviti Povjerenstvu pisano očitovanje i priložiti odgovarajuće dokaze u roku od 15 dana od dana primitka pisanog zahtjeva.

Članak 29.

(1) Ako obveznik ne dostavi Povjerenstvu pisano očitovanje iz članka 28. stavka 2. ovog Zakona u roku od 15 dana ili ne priloži odgovarajuće dokaze na temelju kojih se osnovano može utvrditi da je stvarno imovinsko stanje bilo istovjetno prijavljenim podacima, a ne podacima pribavljenima od nadležnih tijela, Povjerenstvo će pokrenuti postupak zbog povrede odredbi članka 10., članka 11. i članka 12. stavak 3. ovog Zakona.

(2) Ako rezultati provedenog postupka redovite provjere upućuju na mogući znatan nesklad ili nerazmjer između prijavljenih primitaka i imovine stečene za vrijeme trajanja mandata, Povjerenstvo može takve informacije proslijediti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi uz prikupljenu dokumentaciju.

(3) Po primitku informacija iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo financija, Porezna uprava postupit će u skladu s poreznim propisima.

GLAVA V. POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA

Pravni položaj i sastav Povjerenstva

Članak 30.

(1) Radi provedbe ovog Zakona osniva se Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa.

(2) Povjerenstvo je stalno, neovisno i samostalno državno tijelo koje obavlja poslove iz svog djelokruga rada i nadležnosti, određenih ovim Zakonom. Zabranjen je svaki oblik utjecaja na rad Povjerenstva koji bi mogao ugroziti njegovu samostalnost i neovisnost u donošenju odluka.

(3) Povjerenstvo čine predsjednik Povjerenstva i četiri člana Povjerenstva.

(4) Predsjednik i članovi Povjerenstva biraju se na razdoblje od 5 godina na način i po postupku utvrđenim ovim Zakonom.

(5) Predsjednik i članovi Povjerenstva mogu biti izabrani na dužnost u Povjerenstvu najviše dva puta.

Sredstva za rad Povjerenstva

Članak 31.

Sredstva za rad Povjerenstva osiguravaju se u državnom proračunu.

Nadležnost Povjerenstva

Članak 32.

(1) Nadležnosti Povjerenstva su:

- pokretanje postupaka za utvrđivanje povreda odredaba ovog Zakona o sukobu interesa ili drugog zabranjenog ili popisanog ponašanja,
- provjera podataka iz imovinskih kartica obveznika sukladno odredbama ovog Zakona,
- donošenje poslovnika, kojim se uređuje način rada i odlučivanje Povjerenstva, donošenje odluka, davanje mišljenja, propisivanje obrazaca i pravilnika o ustrojavanju registra radi primjene pojedinih odredaba ovog Zakona,
- izrada smjernica i uputa obveznicima u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa,
- redovito provođenje edukacije obveznika u pitanjima sukoba interesa i podnošenja imovinskih kartica,
- suradnja s nadležnim tijelom državne uprave u čijem je djelokrugu izrada zakona u području sprječavanja sukoba interesa obveznika te podnošenje inicijativa nadležnim tijelima za predlaganje izmjena i dopuna zakona,
- suradnja s nevladinim udrugama civilnog društva i ostvarivanje međunarodne suradnje u području sprječavanja sukoba interesa,
- objavljivanje prakse Povjerenstva,
- obavljanje drugih poslova određenih ovim Zakonom.

(2) Povjerenstvo izvješćuje Hrvatski sabor o svom radu jednom godišnje i to najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Izvješće iz stavka 2. ovoga članka obvezno sadrži prikaz o broju predmeta pred Povjerenstvom, podatke o vođenim upravnim sporovima i donesenim odlukama, podatke o izrečenim i izvršenim sankcijama, vremenu trajanja postupaka, broju neriješenih predmeta, podatke o danim mišljenjima i suglasnostima, provedenim edukacijama, izrađenim smjernicama i priručnicima te drugim aktivnostima Povjerenstva na prevenciji sukoba interesa i drugim aktivnostima iz nadležnosti Povjerenstva.

(4) Poslovnik iz stavka 1. podstavka 3. ovog članka potvrđuje Hrvatski sabor te se objavljuje u Narodnim novinama.

Izbor predsjednika i članova Povjerenstva

Članak 33.

(1) Predsjednika i članove Povjerenstva bira Hrvatski sabor tajnim glasovanjem većinom glasova svih zastupnika na temelju lista kandidata koje utvrđuje Odbor za izbor, imenovanje i upravne poslove Hrvatskoga sabora (u daljnjem tekstu: Odbor).

(2) Predsjednik Povjerenstva i članovi Povjerenstva biraju se na temelju javnog poziva.

(3) Mandat predsjednika i članova Povjerenstva počinje na dan stupanja na dužnost koja se određuje u odluci o izboru.

(4) Ako do isteka mandata Sabor ne izabere predsjednika i članove Povjerenstva, predsjednik i članovi Povjerenstva ostaju na svojoj funkciji do odluke o izboru novog predsjednika odnosno članova Povjerenstva, ali ne duže od šest mjeseci.

Postupak izbora kandidata
Članak 34.

- (1) Šest mjeseci prije isteka mandata predsjednika, odnosno članova Povjerenstva, Odbor pokreće postupak za izbor novog predsjednika, odnosno člana Povjerenstva.
- (2) Odbor će objaviti javni poziv za kandidate za predsjednika, odnosno članove Povjerenstva. Rok za prijavu kandidata na objavljeni javni poziv je 15 dana.
- (3) Javni poziv se objavljuje u »Narodnim novinama« te na internetskim stranicama Hrvatskoga sabora i Povjerenstva. U javnom pozivu se navode uvjeti za izbor predsjednika i članova Povjerenstva određeni ovim Zakonom, rok za podnošenje prijedloga kandidata te prilozi koji moraju biti dostavljeni uz prijavu.
- (4) Na temelju zaprimljenih prijava, Odbor će bez odgađanja utvrditi liste kandidata koji udovoljavaju uvjetima za predsjednika, odnosno članove Povjerenstva. Liste se objavljuju na službenim internetskim stranicama Hrvatskoga sabora.
- (5) Odbor će obaviti razgovore sa svakim od kandidata s liste iz stavka 4. ovog članka u roku od 15 dana od dana objave lista. Javnost ima pravo nazočiti održavanju razgovora s kandidatima.
- (6) Na temelju održanih razgovora, Odbor će utvrditi jedinstvenu završnu listu sastavljenu u pravilu od trostruko više kandidata za predsjednika te jedinstvenu završnu listu sastavljenu u pravilu od trostruko više kandidata za članove Povjerenstva. Kandidati s jedinstvene završne liste dužni su po pozivu podnijeti Odboru imovinsku karticu. Za kandidate s jedinstvene završne liste se provodi temeljna sigurnosna provjera prema zakonu kojim se uređuju sigurnosne provjere.
- (7) Jedinstvene završne liste se objavljuju na sjednici Odbora s navođenjem kratkog obrazloženja za uvrštavanje pojedinog kandidata na listu. Posebno se navodi je li neki kandidat uvršten na listu na temelju jednoglasne odluke Odbora.
- (8) Jedinstvene završne liste dostavljaju se Hrvatskome saboru, koji će sukladno dostavljenim listama provesti izbor predsjednika i članova Povjerenstva.
- (9) Hrvatski sabor će tajnim glasovanjem provesti izbor predsjednika i članova Povjerenstva između predloženih kandidata. Za predsjednika Povjerenstva izabrat će se onaj kandidat koji dobije većinu glasova svih zastupnika. Za članove Povjerenstva izabrat će se četiri kandidata koji dobiju većinu glasova svih zastupnika.

Uvjeti za izbor predsjednika i članova Povjerenstva
Članak 35.

Za predsjednika, odnosno člana Povjerenstva može biti izabrana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima državljanstvo Republike Hrvatske i prebivalište na području Republike Hrvatske,
2. preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava,

3. najmanje osam godina radnog iskustva u struci i istaknute rezultate u radu,
4. nije osuđivana za kaznena djela i protiv koje se ne vodi kazneni postupak za kaznena djela za koja se postupak pokreće po službenoj dužnosti,
5. nije član političke stranke, a niti je bio član političke stranke posljednjih pet godina do dana kandidiranja za predsjednika ili člana Povjerenstva, niti je u tom razdoblju kao nezavisni kandidat obnašao dužnost u predstavničkim i izvršnim tijelima na državnoj razini, kao ni u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Položaj predsjednika i članova Povjerenstva

Članak 36.

- (1) Predsjednik i članovi Povjerenstva smatraju se dužnosnicima sukladno zakonu koji uređuje obveze i prava državnih dužnosnika.
- (2) Predsjednik Povjerenstva ima pravo na plaću u visini plaće potpredsjednika Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske, a članovi Povjerenstva u visini plaće članova Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske.
- (3) Predsjednik i članovi Povjerenstva ne smiju sudjelovati u političkim aktivnostima.

Ovlasti predsjednika

Članak 37.

- (1) Predsjednik Povjerenstva organizira i upravlja radom Povjerenstva.
- (2) Predsjednik Povjerenstva određuje jednog od članova Povjerenstva kao svog zamjenika u slučaju spriječenosti ili odsutnosti.
- (3) Predsjednik Povjerenstva može zadužiti pojedinog člana Povjerenstva za određeno područje rada iz nadležnosti Povjerenstva.
- (4) Predsjednik Povjerenstva saziva i predsjedava sjednicama Povjerenstva.
- (5) Predsjednik Povjerenstva potpisuje akte donesene na sjednicama Povjerenstva.
- (6) Predsjednik Povjerenstva skrbi o pravilnoj i učinkovitoj provedbi postupaka pred Povjerenstvom te obavlja druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim podzakonskim propisima koje donosi Povjerenstvo.
- (7) Predsjednik Povjerenstva priprema prijedlog za osiguravanje sredstava za rad Povjerenstva i nalogodavac je za financijsko i materijalno poslovanje Povjerenstva.

Prestanak dužnosti predsjednika i članova Povjerenstva

Članak 38.

- (1) Dužnost predsjedniku i članovima Povjerenstva prestaje prije isteka vremena na koji su izabrani u slučaju smrti i u slučajevima razrješenja od dužnosti.

(2) Predsjednik i član Povjerenstva bit će razriješen od dužnosti:

1. na vlastiti zahtjev,
2. u slučaju trajnoga gubitka sposobnosti za obnašanje dužnosti,
3. ako prestanu postojati uvjeti potrebni za izbor navedeni u članku 35. točkama 1., 4. i 5. ovog Zakona,
4. u slučaju kršenja odredbi ovog Zakona.

(3) Postojanje razloga za razrješenje iz stavka 2. ovog članka predsjednika i člana Povjerenstva prije isteka mandata utvrđuje Odbor. Odluku o razrješenju od dužnosti predsjedniku i članovima Povjerenstva donosi Hrvatski sabor.

(4) Ako predsjednik i član Povjerenstva zatraži da bude razriješen dužnosti, a Hrvatski sabor ne donese odluku o tom zahtjevu u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, predsjedniku i članu Povjerenstva dužnost prestaje po sili zakona istekom roka od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

(5) U slučaju prestanka dužnosti predsjedniku Povjerenstva, članovi Povjerenstva biraju između sebe vršitelja dužnosti predsjednika koji tu dužnost obavlja do izbora novog predsjednika, a najdulje do šest mjeseci.

(6) U roku od 30 dana od dana prestanka dužnosti predsjedniku ili članu Povjerenstva, Odbor pokreće postupak za izbor novog predsjednika odnosno člana Povjerenstva, čiji mandat odgovara mandatu predsjednika odnosno člana Povjerenstva umjesto kojega je imenovan.

GLAVA VI. POSTUPAK PRED POVJERENSTVOM

Donošenje odluka Članak 39.

Povjerenstvo odlučuje na sjednicama Povjerenstva većinom glasova predsjednika i svih članova Povjerenstva.

Izuzeće predsjednika i članova Povjerenstva Članak 40.

(1) Predsjednik i članovi Povjerenstva mogu se na zapisnik izuzeti od odlučivanja u postupku iz razloga propisanih zakonom koji uređuje opći upravni postupak.

(2) Prijedlog za izuzeće Predsjednika i članova povjerenstva može podnijeti svaki član Povjerenstva i predsjednik Povjerenstva, te obveznik koji je stranka postupka.

(3) O prijedlogu za izuzeće predsjednika i članova Povjerenstva odlučuje Visoki upravni sud Republike Hrvatske, rješenjem u vijeću od tri suca, na nejavnoj sjednici.

Pokretanje postupka
Članak 41.

- (1) Povjerenstvo može pokrenuti postupak po službenoj dužnosti i povodom vjerodostojne i osnovane prijave o mogućoj povredi ovog Zakona.
- (2) Podnositelju prijave iz stavka 1. ovog članka jamči se zaštita anonimnosti.
- (3) Postupak nije dopušteno pokrenuti temeljem anonimne prijave.
- (4) Povjerenstvo obvezno pokreće postupak iz svoje nadležnosti na osobni zahtjev obveznika.
- (5) Povjerenstvo nije ovlašteno pokrenuti postupak protiv obveznika nakon proteka 18 mjeseci od dana prestanka obavljanja dužnosti.
- (6) Rok iz stavka 5. ovog članka ne primjenjuje se na obveznika koji je nakon prestanka obavljanja dužnosti nastavio obavljati drugu javnu dužnost.
- (7) U slučaju pokretanja postupka protiv obveznika koji je prestao obavljati dužnost unutar roka iz stavka 5. ovog članka, takav postupak mora biti dovršen najkasnije do proteka 24 mjeseca od dana prestanka obavljanja dužnosti. Ako se postupak ne dovrši u tom roku, Povjerenstvo je dužno donijeti odluku o obustavi postupka.

Tijek postupka pred Povjerenstvom
Članak 42.

- (1) Kada Povjerenstvo utvrdi da su ispunjenje pretpostavke za pokretanje postupka iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona, dužno je obavijestiti obveznika o postojanju pretpostavki za pokretanje postupka, kao i činjeničnim utvrđenjima te zatražiti njegovo očitovanje.
- (2) Povjerenstvo je dužno obavijest iz stavka 1. ovoga članka dostaviti obvezniku u roku od 15 dana od dana odluke o ispunjenju pretpostavke iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) Obveznik je dužan Povjerenstvu dostaviti svoje očitovanje u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Ako obveznik ne dostavi očitovanje u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, Povjerenstvo će nastaviti postupak posebno cijeneći tu okolnost.
- (5) Povjerenstvo je ovlašteno na temelju obrazloženog zahtjeva zatražiti i pribaviti potrebne podatke nužne za utvrđivanje činjeničnog stanja od svih tijela javne vlasti u Republici Hrvatskoj. Nadležna tijela u Republici Hrvatskoj dužna su bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva Povjerenstva, dostaviti zatražene podatke kojima raspolažu.

Postupanje na osobni zahtjev obveznika
Članak 43.

U slučaju iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona, Povjerenstvo je dužno provesti postupak iz svoje nadležnosti i obavijestiti obveznika o odluci u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva obveznika.

Postupak utvrđivanja postojanja sukoba interesa
Članak 44.

(1) Nakon što se obvezniku dostavi obavijest iz članka 42. stavka 1. ovog Zakona, Povjerenstvo je dužno dovršiti postupak u roku od šest mjeseci od dana dostave obavijesti, osim iz članka 41. stavka 7. ovog Zakona.

(2) Odluka Povjerenstva o utvrđivanju ili neutvrđivanju postojanja sukoba interesa mora biti obrazložena i sadržavati sve elemente rješenja propisane zakonom koji uređuje opći upravni postupak.

(3) Sjednica na kojoj Povjerenstvo donosi odluku iz stavka 2. ovog članka je javna, osim kada to zahtijevaju razlozi zaštite privatnosti, javnog morala ili javne sigurnosti ili kad postoji ozbiljna i neposredna opasnost ometanja sjednice. Postupak glasovanja je zatvoren za javnost.

(4) Povjerenstvo je dužno obavijestiti obveznika o održavanju sjednice iz stavka 3. ovog članka najkasnije osam dana prije njenog održavanja.

(5) Odluka Povjerenstva iz stavka 3. ovog članka dostavlja se obvezniku prema pravilima o osobnoj dostavi propisanim zakonom koji uređuje opći upravni postupak.

(6) Nakon uredne dostave odluke iz stavka 3. ovog članka obvezniku odluka se objavljuje i na mrežnim stranicama Povjerenstva.

Pravna zaštita protiv odluke o postojanju sukoba interesa
Članak 45.

(1) Protiv odluke Povjerenstva kojom se utvrđuje postojanje sukoba interesa nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

(2) Visoki upravni sud Republike Hrvatske mora donijeti odluku o tužbi u roku od 90 dana od dana njenog zaprimanja.

Stručna služba Povjerenstva
Članak 46.

(1) Povjerenstvo ima stručnu službu – Ured Povjerenstva, koja obavlja stručne, administrativne i tehničke poslove.

(2) Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ureda Povjerenstva (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se unutarnje ustrojstvo i način rada stručne službe, utvrđuju se radna mjesta i opis poslova, broj službenika te stručni i drugi uvjeti potrebni za raspored na radna mjesta.

(3) Na zaposlene u stručnoj službi primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike.

(4) Pravilnik iz stavka 2. ovog članka donosi Povjerenstvo većinom glasova predsjednika i svih članova.

Članak 47.

(1) Radom Ureda Povjerenstva rukovodi predstojnik Ureda koji usmjerava i usklađuje rad Ureda i za njegov rad odgovara Povjerenstvu.

(2) Predstojnik Ureda Povjerenstva je državni službenik kojeg se raspoređuje na to radno mjesto rješenjem.

(3) Predstojnik Ureda Povjerenstva ima položaj čelnika tijela u odnosu na zaposlene u Uredu Povjerenstva.

GLAVA VII. POVREDA ODREDABA OVOG ZAKONA

Članak 48.

(1) Za povredu odredbi ovog Zakona o sukobu interesa ili drugog zabranjenog ili propisanog ponašanja iz članka 7. (zabranjena djelovanja obveznika), članka 9. (deklariranje sukoba interesa i nesudjelovanje u odlučivanju), članka 10. (obveza podnošenja imovinske kartice), članka 15. stavka 3. i 4. (primanje darova), članka 16. (naknade obveznika), članka 17. (obavljanje drugih poslova obveznika), članka 18. (članstvo u upravnim tijelima i nadzornim odborima), članka 19. stavka 1. i 4., članka 20. stavka 1. i 4., članka 21. stavka 1. i 4. (članstvo i udjeli obveznika u trgovačkim društvima i ograničenja poslovanja) i članka 29. (očitovanje obveznika u slučaju nesklada odnosno nerazmjera prijavljene imovine) ovog Zakona, Povjerenstvo osobama iz članka 3. ovog Zakona, uzimajući u obzir načelo razmjernosti, može izreći:

1. opomenu,
2. novčanu sankciju.

(2) Ako je primjereno naravi povrede, Povjerenstvo može tijekom postupka naložiti obvezniku da otkloni uzroke postojanja sukoba interesa u određenom roku te, ako obveznik to učini, može obustaviti postupak ili isti dovršiti i ispunjenje naloga uzeti u obzir prilikom izricanja sankcije.

Opomena **Članak 49.**

Opomena se može izreći obvezniku ako se prema njegovom postupanju i odgovornosti te prouzročenoj posljedici radi o očito lakom obliku kršenja odredbi ovog Zakona.

Novčana sankcija **Članak 50.**

(1) Ako novčana kazna nije plaćena u roku od 15 dana, ista se može izvršiti obustavom isplate dijela neto mjesečne plaće ili obustavom na svim primanjima, a ista se može izvršiti i na imovini obveznika. Povjerenstvo kaznu izriče u iznosu od 4.000,00 do 40.000,00 kuna vodeći računa o težini i posljedicama povrede Zakona.

(2) Izvršenje novčane sankcije obustavom isplate dijela neto mjesečne plaće ili obustava na svim primanjima ne može trajati dulje od dvanaest mjeseci, a iznos obuhvaćen obustavom ne smije prelaziti jednu polovinu neto mjesečne plaće obveznika.

(3) Odluka o sankciji dostavlja se osobno obvezniku. Po isteku roka iz stavka 1. ovog članka, izvršnu odluku Povjerenstvo dostavlja radi provedbe službi koja obavlja obračun plaće obvezniku.

(4) Kad novčana sankcija nije u cijelosti ili djelomično plaćena kako je određeno odlukom Povjerenstva, naplata će se prisilno izvršiti putem ovlaštene institucije sukladno odredbama posebnog zakona kojim se uređuje postupak prisilne naplate.

Prekršajne odredbe **Članak 51.**

Novčanom kaznom u visini od 5.000,00 do 15.000,00 kazniti će se jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u kojoj se ne donese kodeks iz članka 4. stavak 1. ovoga Zakona.

Članak 52.

Ako čelnik tijela iz članka 42. stavak 5. ovog Zakona ne postupi po traženju Povjerenstva, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 kuna.

Članak 53.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se obveznik koji u roku određenom u članku 23. nakon prestanka dužnosti prihvati imenovanje ili izbor ili sklopi ugovor kojim stupa u radni odnos kod pravne osobe koja je za vrijeme obnašanja mandata obveznik bila u poslovnom odnosu ili kad u trenutku imenovanja, izbora ili sklapanja ugovora iz svih okolnosti konkretnog slučaja jasno proizlazi da namjerava stupiti u poslovni odnos s tijelom u kojem je obnašao dužnost.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka, uz izrečenu novčanu kaznu oduzet će se i imovinska korist pribavljena prekršajem.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka uz izrečenu novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera zabrane obavljanja zvanja, određenih djelatnosti, poslova ili dužnosti fizičkoj osobi u trajanju od jedne godine.

Članak 54.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja protivno odredbama članka 23. ovog Zakona imenuje ili izabere na dužnost obveznika ili s njim sklopi ugovor kojim obveznik stupa u radni odnos.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz članka 19. stavka 1. ovog Zakona koja ne obavijesti Povjerenstvo o svom stupanju u poslovni odnos putem javnog natječaja ili na drugi način s državnim tijelima ili s jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima upravljački udio (članak 19. stavak 3.).

(3) Za prekršaje iz ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.

GLAVA VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

Predsjednik i članovi Povjerenstva zatečeni na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog Zakona nastavljaju s radom do isteka vremena na koje su izabrani.

Članak 56.

(1) Povjerenstvo će najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti na suglasnost Hrvatskome saboru Poslovnik izrađen na temelju odredaba ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo će donijeti Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu iz članka 46. stavak 2. ovoga Zakona najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Poslovnika iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Do stupanja na snagu propisa iz ovoga članka na snazi ostaje Pravilnik o načinu rada i odlučivanja Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa od 16. listopada 2013. i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Ureda Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa od 30. siječnja 2020.

Članak 57.

Predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su donijeti kodeks iz članka 4. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 58.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 15. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Uredba o darovima koje prime dužnosnici („Narodne novine“, broj 141/04.) ostaje na snazi do stupanja na snagu uredbe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 59.

(1) Povjerenstvo će Pravilnik iz članka 11. stavak 11. ovog Zakona donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Osobe iz članka 3. ovog Zakona, koje su po prvi puta postale obveznici podnošenja imovinske kartice stupanjem na snagu ovog Zakona, dužne su podnijeti imovinske kartice u roku od 30 dana od dana donošenja Pravilnika iz stavka 1. ovog članka.

(3) Osobe iz članka 3. ovog Zakona, koje su u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona, bile obveznici podnošenja imovinske kartice na temelju Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine, br. 26/11., 12/12., 126/12., 48/13., 57/15. i 98/19.) nisu dužne podnijeti imovinsku karticu iz stavka 2. ovog članka, već trebaju dopuniti imovinske kartice podacima propisanim Pravilnikom iz stavka 1. ovog članka, prilikom podnošenja iduće imovinske kartice sukladno odredbama članka 10. ovog Zakona.

(4) Sva nadležna tijela i pravne osobe koje odlučuju o imenovanjima i razrješenjima obveznika iz članka 3. ovog Zakona dostavit će Povjerenstvu popis osoba koje su na dan stupanja na snagu ovog Zakona obnašale dužnost odnosno obavljale službu, u roku od 30 dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(5) Državna tijela iz članka 3. stavka 2. ovog Zakona dostaviti će Povjerenstvu popis funkcija na koje se imenuju obnašatelji dužnosti iz toga stavka, u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog Zakona te nadalje jednom godišnje.

Članak 60.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se prema odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, br. 26/11., 12/12., 126/12., 48/13., 57/15. i 98/19.).

Članak 61.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o sprječavanju sukoba interesa ("Narodne novine, br. 26/11., 12/12., 126/12., 48/13., 57/15. i 98/19.).

Članak 62.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o sprječavanju sukoba interesa donesen je 2011. godine i od tada do danas Hrvatski sabor je donio četiri izmjene i dopune ovog Zakona, a Zakon je mijenjan i odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 7. studenog 2012. godine.

Pitanje sprječavanja sukoba interesa ističe se u redovitim godišnjim izvješćima Europske komisije u okviru provedbe mehanizama Europskog semestra i u prvom Izvješću Europske komisije o vladavini prava iz 2020. godine. Osim toga, izrada kodeksa ponašanja za dužnosnike na regionalnoj i lokalnoj razini, kao i kodeksa ponašanja za zastupnike u parlamentu, te uspostavljanje odgovarajućih alata odgovornosti i sankcija za odvratanje od potencijalnog kršenja tih kodeksa preporučuje se u okviru OECD-ova pregleda investicijske politike Republike Hrvatske iz 2019. godine. Preporuke za unaprjeđenje sustava sprječavanja sukoba interesa predmet su Izvješća IV. kruga GRECO-a vezano za saborske zastupnike te Izvješća V. kruga evaluacije GRECO-a vezano za najviše dužnosti izvršne vlasti (predsjednika Vlade, članove Vlade, državne tajnike).

Što se tiče područja upravljanja sukobom interesa, preporuke vezane za jačanje normativnoga i institucionalnog okvira osobito su zastupljene u Izvješću V. kruga evaluacije GRECO-a gdje se i konkretno navodi u kojem smjeru je potrebno unaprijediti postojeći normativni okvir. Fokus na istom području je i u izvješćima Europske komisije o vladavini prava i provjeri potpune primjene schengenske pravne stečevine u Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na zabrinutost zbog sukoba interesa na lokalnoj razini te u poduzećima u državnom vlasništvu i pod nadzorom države.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Novim su zakonom, u odnosu na važeći tekst Zakona, predviđena znatna unaprjeđenja zakonskog teksta u više područja: znatnim proširenjem adresata zakona, uvođenjem dodatnih obveza obveznika da deklariraju sukob interesa i zabranom sudjelovanja u odlučivanju, unaprjeđenja u kontekstu imovinskih kartica i obavljanja drugih poslova uz javnu dužnost, zatim znatno unaprijeđenije uređenje ograničenja nakon obavljanja javne dužnosti, jačanje statusnih prava Povjerenstva, zatim detaljnije propisivanje odredbi postupka pred Povjerenstvom i njihova dorada u smislu ujednačavanja s pravilima kojima je uređen upravni postupak te naprednije uređenje sustava sankcioniranja.

Nomotehnička unaprjeđenja

U odnosu na postojeće stanje znatna novina je korištenje termina "obveznik" umjesto „dužnosnik“ čime se zapravo želi olakšati tumačenje Zakona i adresata na koje se isti odnosi. Naime, dosadašnji termin „dužnosnici“ stvarao je u nekoliko navrata dvojbe oko statusa adresata ovog Zakona i dužnosnika u smislu Zakona o pravima i obvezama državnih dužnosnika. Novim terminom „obveznici“ za adresate ovog Zakona precizira se o kojim je kategorijama obveznika riječ. Ujedno je izričito propisano kako postoji obveza podnošenja imovinskih kartica, a ne Izvješća o imovinskom stanju kako bi se zapravo koristio termin koji se široko uvriježio u praksi i govoru te se na taj način i olakšava razumijevanje zakonskih

obveza. Provedena su i druga nomotehnička unaprjeđenja zakonskog teksta uzimajući u obzir raspravu članova radne kupine.

U odnosu na članak 1., utvrđuje se djelokrug Zakona na način da se konkretiziraju područja regulirana Zakonom te opća svrha zakona u smislu sprječavanja pojave sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti. U slučaju da se sukob interesa ipak pojavi, svrha je Zakona sprječavanje privatnih utjecaja na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti, jačanje integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti. U odnosu na isti članak, zadržana je opća uputa prema kojoj obveznici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa u situacijama u kojima bi se ta dva interesa mogla susresti.

Također, članak 2. stavak 2. sukob interesa definira kao situacije u kojima privatni interes obveznika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti, tzv. potencijalni sukob interesa, te situacije u kojima je privatni interes obveznika utjecao ili se osnovano može smatrati da je utjecao na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti, tzv. stvarni sukob interesa. Opisane situacije su poredane logičkim slijedom prema kojem je potrebno prvo regulirati sukob interesa do kojeg bi moglo doći, a potom onaj koji se već dogodio.

Slijedom navedenog, opća uputa sadržana u članku 2. stavku 1. te definicija sukoba interesa iz članka 2. stavak 2. razrađeni su kroz sve ostale članke Zakona kojima se konkretiziraju zabranjena djelovanja i aktivnosti obveznika te su propisane adekvatne sankcije i drugi postupci za kršenje određenih odredbi ovog Zakona.

Znatno širenje kruga adresata-obveznika zakona i nadležnosti Povjerenstva

U odnosu na tekst važećeg Zakona, ovim se prijedlogom znatno proširuje krug adresata, odnosno obveznika te se time i znatno proširuje nadležnost Povjerenstva.

Predloženim se tekstom u definiciju obveznika uvode i predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava u kojima Republika Hrvatska ima većinski udio te predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava kojima su većinski vlasnici trgovačka društva u kojima većinski udio ima Republika Hrvatska, te predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava u kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinski udio te predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava koji su u većinskom vlasništvu trgovačkih društava u kojima većinski udio imaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Proširivanjem dosega primjene zakona na navedene kategorije obveznika konkretiziraju se naponi na jačanju antikorupcijskih standarda u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i njihova društva kćeri te u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihova društva kćeri. Potrebno je napomenuti kako se time u pravni okvir Republike Hrvatske uvode antikorupcijski standardi izraženi i u brojnim međunarodnim dokumentima kao što su Izvješće Europske komisije o vladavini prava za 2020. godinu, Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o provjeri potpune primjene schengenske pravne stečevine u Hrvatskoj, OECD-ov Pregled investicijskih politika za Republiku Hrvatsku (2019) itd.

Uz navedeno, doseg primjene Zakona proširuje se i na predsjednike i članove uprave FINA-e, HBOR-a, HAMAG-BICRO, ravnatelja Fonda za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, izvanredne povjerenike imenovane sukladno

Zakonu o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku, a sve uzimajući u obzir njihovu nadležnost i sredstva kojima upravljaju.

Nadalje, u kontekstu medija, primjena zakona je proširena i na ravnatelja Hrvatskog audio-vizualnog centra, na glavnog ravnatelja Hrvatske radiotelevizije te na Povjerenika za informiranje.

Uz navedeno, zakonom se uvodi i nova kategorija obveznika koja obuhvaća ravnatelje i zamjenike ravnatelja agencija kojima je osnivač Republika Hrvatska, a koja definicija obuhvaća agencije koje potpadaju ili će u budućnosti potpadati pod navedenu kategoriju. Zakonom su također izrijekom obuhvaćeni i predsjednik i članovi Vijeća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, predsjednici i članovi Upravnih vijeća Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Hrvatske regulatorne agencije.

Nadalje, izrijekom su obuhvaćeni i ravnatelj i zamjenik ravnatelja Agencije za zaštitu osobnih podataka, predsjednik i članovi uprave Jadrolinije, direktor Hrvatske agencije za osiguranje depozita, generalni direktor Hrvatskih voda, direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, ravnatelj i zamjenik ravnatelja Središnje agencije za financiranje i ugovaranje, programa i projekata Europske unije, ravnatelj Centra za restrukturiranje i prodaju i ravnatelj Središnjeg registra osiguranika.

Znatno širenje adresata zakona predviđeno je i točkama kojima se predviđa primjena zakona na upravitelje zaklada koje osniva Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ravnatelje lučkih uprava, ravnatelje javnih ustanova za upravljanje nacionalnim parkovima, parkovima prirode i/ili drugih zaštićenih dijelova prirode, ravnatelje županijskih uprava za ceste, ravnatelje odnosno predsjednike uprava regionalnih i lokalnih razvojnih agencija, ravnatelje županijskih zavoda za prostorno uređenje te na ravnatelje ustanova u zdravstvu kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Širenjem kruga adresata na navedene kategorije obveznika uzima se u obzir znatan korupcijski potencijal javne dužnosti koje isti obavljaju te se ovim ide u smjeru neutralizacije detektiranih rizika širenjem nadležnosti Povjerenstva da prevenira i sankcionira sukob interesa i u odnosu na te obveznike.

Zadržane su dosadašnje kategorije obveznika iz važećeg zakona, uz izuzetak tajnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske za kojeg je zaključeno kako nije svrhovito istog obuhvatiti primjenom ovoga Zakona uzimajući u obzir njegovu funkciju.

Ujedno je brisana i dosadašnja odredba Zakona koja je krugom adresata obuhvaćala zapovjednike i zamjenike zapovjednika grana Oružanih snaga Republike Hrvatske i Zapovjedništva za potporu, ravnatelja i zamjenika ravnatelja Hrvatskoga vojnog učilišta te zapovjednika Obalne straže Republike Hrvatske. Navedeno je brisano radi usklađivanja sa zakonom koji je u djelokrugu Ministarstva obrane, Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 73/13, 75/15, 50/16 i 30/18), a nastavno na njihove nadležnosti s popisa obveznika na koje se odnosi, Prijedlogom zakona predlaže da se kao obveznici Zakona više ne obuhvaćaju zapovjednici i zamjenici zapovjednika grana Oružanih snaga Republike Hrvatske i Zapovjedništva za potporu, ravnatelj i zamjenik ravnatelja Hrvatskog vojnog učilišta te zapovjednik Obalne straže Republike Hrvatske.

Također su zadržane kategorije obveznika navedene u dosadašnjim stavcima 2. i 3. članka 3. Zakona.

Završno, u odnosu na važeći tekst Zakona, novom odredbom se dodaje i stavak 4. koji upućuje nadležna tijela koja odlučuju o imenovanju i/ili razrješenju svih obveznika ovog zakona, a čije odluke se ne objavljuju u službenom glasilu Republike Hrvatske, da obavijest o imenovanju i/ili razrješenju dostave Povjerenstvu. Navedenom se uputom nadležnim tijelima namjerava olakšati postupanje Povjerenstva koje bi na ovaj način imalo informaciju o imenovanju i/ili razrješenju, a time i o obveznicima primjene ovog Zakona vezano za koje Povjerenstvo provodi radnje iz svoje nadležnosti.

Nadalje, ovim je zakonom predviđena i pravna osnova za donošenje kodeksa ponašanja za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne samouprave. Važno je naglasiti kako je i sada tekstem Zakona obuhvaćena lokalna razina u smislu župana i gradonačelnika grada Zagreba te njihovih zamjenika kao i gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici. Zbog statusa članova predstavničkih tijela koji najčešće nisu u radnom odnosu niti primaju plaću za svoj rad, a mnogu i tu javnu dužnost obavljaju volonterski, a pogotovo uzimajući u obzir da isti odluke donose u okviru kolektivnog tijela, a ne pojedinačno čime ostvaruju znatno ograničeniji utjecaj na donošenje odluka, smatralo se bitnim iste ne obuhvatiti odredbama ovog Zakona na isti način kao i članove izvršnih tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali ipak, predvidjeti određene odredbe u svrhu prevencije sukoba interesa na lokalnoj razini.

Tako je predloženim člankom 4., koji predstavlja novinu u Zakonu, opisan način donošenja i nadzora kodeksa ponašanja na razini jedinica lokalne (područne) samouprave, a koji će doprinosti izgradnji kulture integriteta i transparentnosti u svrhu jačanja antikorupcijskih kapaciteta i povjerenja javnosti u institucije na lokalnoj razini. Propisivanje obveze za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da same osmisle, donesu i nadziru kodekse ponašanja omogućava se šira rasprava o funkcioniranju tijela i ugrađivanju onih vrijednosti koje svaka jedinica smatra ključnima u svom svakodnevnom radu što rezultira i jačom potporom za uspostavljeni sustav među istim članovima koji taj kodeks donose.

Širenje definicija Zakona

U odnosu na važeći tekst zakona, odredba članka 5. je proširena time da se sada u stavku 1. primanje obveznika ne definira samo kao novčani primitak za obnašanje javne dužnosti već i kao novčani primitak po bilo kojoj osnovi, dok je definicija plaće ostala ista.

Nadalje, u stavku 1. točki 3. se pod članovima obitelji obveznika definiraju, uz trenutno postojeće kategorije, još i životni partner i neformalni životni partner, a što je također dodatno proširenje primjene zakona.

Proširenje primjene Zakona provedeno je i kroz stavak 1. točku 4. gdje se definira poslovni odnos, pa se tako pod istim smatra ugovor o javnoj nabavi, državne potpore i druge oblike stjecanja sredstava od tijela javne vlasti, na koncesije, koncesijska odobrenja i ugovore javno-privatnog partnerstva, osim državnih potpora u slučaju elementarnih nepogoda, te se odredba proširuje pa se uz postojeće kategorije, sada pod istu definiciju dodaju i kupoprodaja, zakup i najam.

Nove dužnosti obveznika: uređenje privatnih odnosa radi preveniranja sukoba interesa u određenom roku, deklariranje sukoba interesa i zabrana sudjelovanja u odlučivanju

Člankom 8. stavak 1., propisana je prva uputa za obveznike nakon stupanja na dužnost, a to je da je obveznik dužan urediti svoje privatne poslove kako bi se spriječio predvidljivi sukob interesa, u pravilu u roku od šezdeset dana od izbora ili imenovanja na javnu dužnost, sve uzimajući u obzir brojnost svih situacija koje će se potencijalno morati rješavati pri stupanju na dužnost. Ovom odredbom propisana je uputa da se primjenjuje rok koji je u pravilu 60 dana, dok je korištenje i dužeg roka moguće, ali će se po potrebi trebati valjano obrazložiti.

Člankom 9. se u ovaj zakon uvodi potpuno novi institut kojim se sprječava potencijalni sukob interesa i to kroz dvije dimenzije. Prva je da ako se potencijalni sukob interesa pojavi, obveznik ga je dužan deklarirati na odgovarajući način te ga razriješiti na način da zaštiti javni interes. Radi se o uputi obvezniku da potencijalni sukob interesa deklarira svima prisutnima kako bi se vodilo računa o toj okolnosti prilikom odlučivanja, pogotovo kada je kolektivno tijelo u pitanju. Drugim dijelom odredbe propisana je uputa da se takav potencijalni sukob razriješiti na način da zaštiti javni interes. Time je obuhvaćen čitav niz mogućnosti koje stoje na raspolaganju osobi koja je potencijalni sukob interesa prepoznala i deklarirala na način da zaštiti javni interes, primjerice, izuzećem, suzdržavanjem od glasovanja i slično.

Drugim je stavkom propisana zabrana obvezniku da, osim ako nije drugačije propisano zakonom, isti ne smije donositi odluke, odnosno sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na poslovni interes s njim povezanih osoba odnosno poslodavca kod kojih je bio u radnom odnosu u posljednje dvije godine prije stupanja na dužnost. Ovom se odredbom propisuje stroga zabrana obvezniku da, u točno određenim situacijama ne smije utjecati na donošenje odluka na opisani način budući zakon podrazumijeva kako bi takve okolnosti mogle predstavljati sukob interesa.

U kontekstu novih dužnosti, važno je naglasiti kako je člankom 48. Zakona predviđena i mogućnost izricanja sankcije za povredu odredbi o deklariranju sukoba interesa i nesudjelovanja u odlučivanju.

Unaprjeđenja u kontekstu imovinske kartice

Člankom 10. propisana je obveza podnošenja imovinskih kartica i to na isti način kao i do sada, u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost te u roku od 30 dana po prestanku obnašanja dužnosti, a isto se primjenjuje i na obveznike koji su ponovo izabrani ili imenovani na istu dužnost i to pod prijetnjom sankcije.

Novost u odnosu na tekst važećeg zakona predstavlja propisivanje obveze podnošenja imovinske kartice svake godine i to do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu kao i dužnost da obveznici u roku od 15 dana nakon isteka 12 mjeseci od prestanka obnašanja dužnosti podnose Povjerenstvu imovinsku karticu. Naime, uzimajući u obzir da i trenutno važeći članak 20. stavak 3. Zakona propisuje da određene obveze, a među kojima je i obavještanje o imovinskom stanju dužnosnika, počinju danom stupanja na dužnost i traju 12 mjeseci od prestanka dužnosti, navedena je odredba konkretizirana u smislu roka i naglašena stavljanjem u članak koji regulira obvezu podnošenja imovinskih kartica. Smisao

iste je da se u tom osjetljivom periodu od godine dana nakon završetka dužnosti prati imovinsko stanje obveznika u svrhu sprječavanja ili sankcioniranja sukoba interesa.

U odnosu na sadržaj imovinske kartice, znatno je proširen opseg podataka koji će se prijavljivati. Detaljnije je propisan sadržaj imovinske kartice koji sada obuhvaća i podatke o djelatnostima koje je obavljao neposredno prije stupanja na dužnost unazad dvije godine, o članstvima i funkcijama obveznika u drugim pravnim osobama, udruženjima i organizacijama, podatke o udjelima u društvima osoba, kao i u subjektima samostalne djelatnosti, zatim podatke o potraživanjima prema trećim osobama te podatke o posjedovanju kriptovaluta u iznosu koji je jednak ili veći od jednogodišnjeg neto primitka obveznika. Nadalje, precizirano je da se pod pokretninama veće vrijednosti, pored lovačkog oružja, umjetnina, nakita, drugih predmeta osobne uporabne vrijednosti, vrijednosnih papira, životinja, ostalih radnih strojeva, smatraju i druge stečene pokretnine pojedinačne vrijednosti veće od 30.000,00 kuna.

Obzirom na opsežne izmjene odredbi o imovinskim karticama, obvezama podnošenja i sadržaju imovinskih kartica, propisana je i nova obveza Povjerenstva, koje je obvezno na propisani način obavijestiti obveznike o promjenama u obrascu i pravilima za podnošenje imovinskih kartica.

Također je regulirana situacija u kojoj obveznik nije podnio imovinsku karticu na vrijeme. Naime, on je istu dužan podnijeti sa stanjem koje je vrijedilo na zadnji dan roka za podnošenje, a sve u svrhu izbjegavanja situacije u kojoj bi netko htio zatajiti imovinu koju ima ili je imao u određenom trenutku.

U kontekstu imovinskih kartica propisana je i ovlast Povjerenstva da odredi rok za dostavu dopuna, objašnjenja i dokaza o navodima iz podnesene imovinske kartice.

Nadalje, detaljnije je uređena objava imovinskih kartica te kategorije podataka koje se neće javno objavljivati, kao i period u kojem će imovinske kartice biti dostupne na internetskim stranicama Povjerenstva.

Kao dodatno unaprjeđenje, propisano je da će Povjerenstvo odmah pokretati postupke protiv osoba koji ne ispune obvezu podnošenja imovinske kartice uz izuzetak obveznika koji su po prvi puta postali obveznici podnošenja imovinske kartice pa će u odnosu na iste Povjerenstvo prije pokretanja postupka, pisanim putem pozvati obveznike da ispune imovinsku karticu.

U kontekstu provjere imovinskih kartica, predviđena je nova obveza Povjerenstvu po kojoj, ukoliko podaci redovite provjere upućuju na mogući nesklad ili nerazmjer između prijavljenih podataka u imovinskoj kartici i podataka koji se pribave od nadležnih tijela, takve informacije mogu proslijediti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi. Ovakvo rješenje rezultat je uvažavanja odluke Ustavnog suda iz 2012. godine koja u par. 36 navodi kako: „Povjerenstvo nije tijelo specijalizirano u poreznim, financijskim, knjigovodstvenim i računovodstvenim poslovima da bi moglo donositi konačne odluke o tome je li dužnosnik opravdao ili nije opravdao razliku između podataka navedenih u izvješću i podataka Porezne uprave i drugih nadležnih tijela Republike Hrvatske i znači li ta razlika ujedno i »nesklad ili nerazmjer« zbog kojeg je potrebno poduzeti odgovarajuće mjere. Povjerenstvo nije tijelo kvalificirano za davanje stručne ocjene o tome. Zakonske odredbe u tom pitanju stoga ne

osiguravaju dovoljan stupanj pravne sigurnosti i otvaraju mogućnost arbitrarnih ocjena pa nisu suglasne sa zahtjevima koje postavlja načelo vladavine prava (članak 3. Ustava)“.

Zabrana obavljanja drugih poslova obveznika

U odnosu na zabranu obavljanja drugih poslova obveznika, novim je zakonom propisano da ukoliko Povjerenstvo utvrdi da obveznik obavlja druge poslove suprotno zabrani, pokrenuti će postupak protiv obveznika.

Također je izričito propisano da se dužnosti i zabrane koje se odnose na članstvo i udjele obveznika u trgovačkim društvima, kao i na ograničenja poslovanja odnose na trgovačka društva u kojima obveznik ima 5% ili više dionica ili udjela u vlasništvu, budući da se tijekom rada radne skupine zaključilo kako je iznos od 0,5% minoran te nije životno logično da bi takav mali udio predstavljao koruptivni rizik za obavljanje javne dužnosti u ovom kontekstu.

Nadalje, u članku 18. koji regulira članstvo u upravnim tijelima i nadzornim odborima te načelno zabranjuje takve angažmane, stavkom 2. propisana je iznimka od te zabrane. „iznimno, obveznici mogu biti članovi u najviše do dva upravna vijeća ustanova, odnosno nadzorna odbora izvanproračunskih fondova koji su od posebnog državnog interesa ili su od posebnog interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave“. Stavkom 6. određeno je da se ova odredba ne odnosi na općinske načelnike, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike. Navedeno je propisano imajući u vidu odredbe organskog zakona, i to Zakona o lokalnim izborima u dijelu koji se odnosi na nespojivost dužnosti župana, gradonačelnika, općinskog načelnika - članak 89. Zakona.

Ograničenja nakon mandata obveznika

Trajanje određenih obveza iz ovog Zakona ostaje kao i do sada u odnosu na obveze koje se odnose na zabranjena djelovanja dužnosnika, odredbe koje se odnose na imovinsku karticu te odredbe koje se odnose na članstvo i udjele obveznika u trgovačkim društvima i ograničenja poslovanja.

Postojeća zabrana u članku 20. kojom se regulira zapošljavanje nakon mandata obveznika sada je razrađena i detaljnije precizirana novim člankom 23. Zakona. Prilikom regulacije ovog pitanja mora se uzeti u obzir da zapošljavanje nakon mandata obveznika predstavlja životnu činjenicu te da država mora uspostaviti ravnotežu koja omogućava Ustavom zajamčenu slobodu zapošljavanja sadašnjih i bivših zaposlenika, istovremeno štiteći javni interes.

S tim u vezi, dosadašnja općenita odredba kojom se zabranjuje obvezniku da sklapa ugovor ili stupa u radni odnos kod pravne osobe koja je za vrijeme njegova mandata bila u poslovnom odnosu ili je u određenom trenutku takva namjera bila jasna u roku od jedne godine, sada je detaljnije razrađena uzimajući u obzir više elemenata.

Prvi važan element je da definicijom poslovnog odnosa nije obuhvaćen odnos nadzora koji bi mogao također mogao biti izvor određenih korupcijskih rizika. Dakle, radi se o odnosima u kojima bi, primjerice, obveznik u nekom nadzornom tijelu, npr. HANFA-i nakon mandata mogao raditi u subjektu kojeg nadzire pa se smatralo da je ovakav odnos svakako potrebno posebno regulirati, a što nije bio predmet dosadašnjeg Zakona.

Nadalje, analizirajući potrebu za neutralizacijom korupcijskih potencijala u ovim situacijama, zaključeno je kako koruptivni rizik postoji i u odnosu na one obveznike koji bi nakon mandata na javnoj dužnosti bili angažirani na upravljačkim funkcijama u pravnim osobama koje su bile u poslovnom odnosu s tijelom u kojem su obnašali javnu dužnost ili nad kojom pravnom osobom je to tijelo obavljalo nadzorne funkcije.

Trajanje navedenog ograničenja je produženo na 18 mjeseci nakon prestanka javne dužnosti. Obzirom na korupcijski rizik koji je ovom odredbom bio neutraliziran, smatralo se oportunistički produžiti trajanje predmetnog ograničenja.

Međutim, navedeno ograničenje ne odnosi se na predsjednike i članove uprava trgovačkih društava koja su u većinskom državnom vlasništvu, ukoliko se radi o njihovom imenovanju za članove upravnih tijela i nadzornih odbora drugih trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu, pri čemu ne mogu obnašati dužnost u više od jednog trgovačkog društva. Ova odredba na odgovarajući se način primjenjuje i na predsjednike i članove uprava trgovačkih društava koja su u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ukoliko se radi o njihovom imenovanju za članove upravnih tijela i nadzornih odbora drugih trgovačkih društava u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U kontekstu opisane zabrane dana je ovlast Povjerenstvu za sprječavanje sukoba interesa da o obvezniku ipak da suglasnost za takav angažman ukoliko utvrdi da ne postoji sukob interesa.

Stavkom 2. posebno je regulirana situacija u kojoj bi obveznici ovog Zakona uživali pravo na naknadu plaće (primjerice, dužnosnici tzv. pravo na 6+6) te je istima zabranjeno nakon javne dužnosti stupiti u radni odnos s pravnom osobom koje su bile u poslovnom odnosu s tijelom u kojem su vršili javnu dužnost su imale prethodni sporazum s poslodavcem o povratku na isto ili odgovarajuće radno mjesto. Ista se zabrana primjenjuje za vrijeme korištenja prava na predviđenu naknadu plaće.

Dakle, ova odredba uzima u obzir paritet prava i obveza koje proizlaze za određenu kategoriju obveznika ovog Zakona. Treba imati na umu doseg proširenja adresata ovog Zakona te činjenicu da mnogi adresati nemaju status državnih ni lokalnih dužnosnika te kao takvi ne uživaju ni ista prava nakon javne dužnosti. Za kategoriju osoba koje uživaju takva prava treba predvidjeti stroža ograničenja nego za kategoriju obveznika koji ne uživaju takva prava, ali, treba napomenuti, koji ni nakon tog perioda ne idu na upravljačke funkcije u navedenim pravnim osobama.

Kao i u tekstu dosadašnjeg zakona, predmetne zabrane su usmjerene i na pravnu osobu u koju bi obveznik nakon obnašanja javne dužnosti bio angažiran, a ukoliko se utvrdi kršenje zabrana iz ovog članka Povjerenstvo bez odgađanja obavještava nadležno državno odvjetništvo.

Konačno, važno je napomenuti kako se prekršajne sankcije predviđene ovim Zakonom određuju za povredu zabrana iz ovog članka i to kako u odnosu na obveznika tako i u odnosu na pravnu osobu koja bi ga kasnije angažirala protivno ograničenjima propisanim ovim člankom.

Jačanje statusa i prava članova Povjerenstva

Novim se Zakonom jača status Povjerenstva za sprječavanje sukoba interesa na nekoliko načina.

Prvo, jačaju se stručni kapaciteti Povjerenstva propisivanjem obveze da predsjednik i svi članovi Povjerenstva budu pravne struke. Ovakvo se rješenje propisalo uzimajući u obzir da članovi Povjerenstva zastupaju stajališta Povjerenstva pred upravnim sudovima. Stoga se smatralo potrebnim izričito propisati ovakav sastav Povjerenstva.

U kontekstu samog postupka izbora članova Povjerenstva propisano je, umjesto provođenja sigurnosne provjere za sve kandidate s liste, da se samo za kandidate s jedinstvene završne liste provodi temeljna sigurnosna provjera. Ovo stoga jer se obvezivanjem na sigurnosnu provjeru svih kandidata nepotrebno opterećuje djelatnike sigurnosno-obavještajnog sektora pa se smatra oportunističkim i ekonomičnim istu provjeru provesti u odnosu na uži krug kandidata za koje već postoji izgledna mogućnost imenovanja.

Nadalje, izričito je propisano da se predsjednik i članovi Povjerenstva smatraju dužnosnicima u smislu Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika čime je i konačno određen opseg prava i obveza Povjerenstva glede statusnih i ostalih prava koja proizlaze iz njihova mandata. Nadalje, time prestaje potreba za dodatnim propisivanjem obveza posebno za članove Povjerenstva, već se od sada i na njih u cijelosti primjenjuje Zakon o sprječavanju sukoba interesa.

Detaljnije je uređeno i što Izvješće o radu Povjerenstva mora sadržavati. To je propisano iz razloga kako bi izvješća mogla sadržavati detaljnije podatke o radu Povjerenstva i kako bi se olakšala analiza rada i odluka Povjerenstva u svrhu detektiranja područja za eventualna daljnja unaprjeđenja.

Konačno, uređena je situacija koja je predstavljala prazninu u važećem zakonu. Naime, izričito je propisano da se mandat predsjednika i članova Povjerenstva produžuje najduže do 6 mjeseci od isteka mandata u slučaju da Hrvatski sabor ne izabere predsjednika i članove Povjerenstva, a što je vrlo važna mogućnost u kontekstu osiguranja kontinuiteta obavljanja funkcije institucije čak i u ovim okolnostima.

Unaprjeđenja u kontekstu postupka pred Povjerenstvom

Postupak pred Povjerenstvom detaljnije je uređen sukladno prijedlozima Povjerenstva, ali i sukladno uočenim nedostacima dosadašnjeg pravnog uređenja.

Detaljno je uređeno pitanje izuzeća predsjednika i članova Povjerenstva na način da se na razloge izuzeća primjenjuju razlozi kojima se uređuje opći upravni postupak te da o izuzeću članova Povjerenstva odlučuje Visoki upravni sud rješenjem u vijeću od 3 suca i to na nejavnoj sjednici. Također je propisano kako prijedlog za izuzeće može podnijeti bilo koji član Povjerenstva ili predsjednik (neovisno tko vodi sami predmet), ali i obveznik koji je stranka postupka.

Nadalje, detaljnije su uređeni rokovi za pokretanje i dovršavanje postupka u odnosu na obveznike kojima je prestala javna dužnost. Naime, izričito je propisano da Povjerenstvo nije ovlašteno pokrenuti postupak protiv obveznika nakon proteka 18 mjeseci od prestanka obavljanja dužnosti, osim ako isti nastavi obavljati drugu javnu dužnost. Također je propisano

da bi se takav postupak trebao dovršiti najkasnije do proteka 24 mjeseca nakon obavljanja dužnosti, u suprotnom Povjerenstvo donosi odluku o obustavi postupka. Takvo rješenje je nužno u svrhu osiguranja pravne sigurnosti i preciziranja točno određenih pravnih okvira za postupanje Povjerenstva.

Ujedno je izričito propisano kako je Povjerenstvo dužno o postojanju prijave ili saznanjima o mogućem sukobu interesa obavijestiti obveznika i zatražiti njegovo očitovanje u roku od 15 dana od ispunjenja uvjeta za pokretanje postupka. Također je propisana obveza i rok u kojem je potrebno Povjerenstvu dostaviti tražena očitovanja, kako za obveznike tako i za druga tijela. Kao važna novina u Zakonu, predviđena je mogućnost izricanja prekršajne sankcije ukoliko čelnik tijela ne postupi po traženju Povjerenstva i ne dostavi tražene podatke.

Odredbama Zakona izričito je predviđena obveza Povjerenstva koje je dužno dovršiti postupak u roku od šest mjeseci od dana dostave obavijesti, uz izuzetak postupanja u odnosu na obveznike kojima je prestala javna dužnost, za što su propisani posebni rokovi kako je prethodno i navedeno. Odluka mora biti obrazložena i sadržavati sve elemente rješenja sukladno Zakonu o općem upravnom postupku, a odluka se javno objavljuje uz mogućnost drugačije odluke Povjerenstva, ukoliko tako nalažu razlozi zaštite privatnosti, javnog morala ili javne sigurnosti, ili kad postoji ozbiljna i neposredna opasnost ometanja sjednice. Obavijest o sjednici se također mora poslati obvezniku osam dana prije početka sjednice, a odluka se dostavlja obvezniku prema pravilima o osobnoj dostavi Zakona o općem upravnom postupku. Nakon dostave odluka se objavljuje na mrežnim stranicama Povjerenstva.

Konačno, u kontekstu postupka uređena je i pravna zaštita protiv odluke o postojanju sukoba interesa, na način da protiv iste nije dopuštena žalba, ali je moguće pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske, koji odluku o tužbi mora donijeti u roku od 90 dana od dana njenog zaprimanja. Naime, uzelo se u obzir da Povjerenstvo često mora donositi odluke koje bi imale izravni učinak na situaciju obveznika pa se propisanim rješenjem ne predviđa mogućnost žalbe na upravni akt u upravnom postupku već se odmah pokreće upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske koji o toj stvari odlučuje u propisanom roku.

Unaprjeđenja u kontekstu sankcioniranja

Novim je zakonom ostala propisana mogućnost izricanja i administrativnih i prekršajnih sankcija za povrede odredbi ovog Zakona.

U odnosu na administrativne sankcije, uvažavajući preporuku GRECO-a te cijeneći okolnost da se sankcije izriču u okviru upravnog postupka, izrijekom je navedeno da se sankcija izriče uzimajući u obzir i Ustavom predviđeno načelo razmjernosti. Ista je odredba potom razrađena na način da je brisana mogućnost izricanja sankcije javne objave odluke Povjerenstva budući je ista bespredmetna jer se ionako odluke Povjerenstva o zaključenju postupka javno objavljuju. Međutim, da bi se omogućilo adekvatno skaliranje sankcije, u istu je svrhu omogućeno da se i opomena i novčana sankcija mogu izreći za sve povrede Zakona te je u istu svrhu povišen obvezni minimum novčane sankcije s 2.000,00 kuna na 4.000,00 kuna, što predstavlja 100%-tno povećanje minimalno izrečene novčane sankcije, dok je maksimum ostao isti i iznosi 40.000,00 kuna.

Prijelaznim i završnim odredbama je precizirano da zatečeni predsjednik i članovi Povjerenstva nastavljaju s radom do isteka vremena na koje su izabrani. Uređeni su rokovi za donošenje Poslovnika i Pravilnika Povjerenstva, ispunjavanje imovinskih kartica za nove obveznike, vađenje dosadašnjih akata, primjena zakona na postupke u tijeku te stupanje na snagu zakona.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članke 1.-2.

Ovim odredbama utvrđuju se djelokrug i svrha ovog Zakona te se navode situacije u kojima postoji sukob interesa.

Uz članak 3.

Ovom odredbom definiraju se obveznici i kategorije obveznika u smislu ovog Zakona i utvrđuje primjena odredbi ovog Zakona na pojedine kategorije obveznika.

Uz članak 4.

Ovom odredbom propisuje se nova obveza za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u smislu obveze izrade kodeksa ponašanja koji bi nužno sadržavao i odredbe koje se odnose na sukob interesa. Nadzor nad provedbom obveze donošenja predmetnog kodeksa je na tijelu državne uprave nadležnim za koordinaciju mjera za sprječavanje korupcije, dok je za izvršenje iste obveze predviđena i sankcija kroz kasnije odredbe Zakona.

Nadalje, propisana je obveza članova predstavničkog tijela koji ima 5 % ili više udjela u vlasništvu poslovnog subjekta da obavijesti predstavničko tijelo, a koje je dužno taj popis objaviti na mrežnim stranicama i redovito ga ažurirati. Također, članovi predstavničkih tijela dužni su obavijestiti predstavničko tijelo o stupanju u poslovni odnos poslovnih subjekata u vlasništvu članova predstavničkih tijela u jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članova njihovih obitelji, s konkretnim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima član predstavničkog tijela obnaša javnu dužnost te s trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama kojima je ta jedinica osnivač ili član. Nadzor na provedbom ovih obveza provodi Povjerenstvo za sprječavanje sukoba interesa uzimajući u obzir definiranu nadležnost Povjerenstva u kontekstu prevencije sukoba interesa.

Uz članak 5.

Ovom odredbom definiraju se pojedini izrazi koji se koriste u Zakonu: primanja obveznika, plaća obveznika, član obitelji obveznika, poslovni odnos, poslovni subjekt, povezane osobe, privatni interes i upravljačke funkcije. Također se definiraju tijela javne vlasti kao tijela utvrđena zakonom kojim se uređuje pravo na pristup informacijama te navodi da se riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li u Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu, jednako odnose na muški i ženski rod.

Uz članak 6.

Ovom odredbom uređuju se načela djelovanja obveznika u smislu ovog Zakona koja su istovjetna prethodnom tekstu Zakona.

Uz članak 7.

Ovom odredbom popisuju se zabranjena djelovanja dužnosnika koja ostaju propisana na isti način kao i do sada budući tijekom rada radne skupine, a ni u opisanoj formi nije istaknut niti jedan zahtjev za proširenjem ove liste zabranjenih djelovanja obveznika.

Uz članak 8.

Ovom odredbom uređuje se postupanje obveznika u dvojbi o postojanju sukoba interesa kroz opće i konkretne upute o postupanju u slučaju kada je obveznik dužan odijeliti privatni od javnog interesa.

Stavkom 2. istog članka propisana je opća uputa obveznicima da su dužni u slučaju dvojbe o postojanju sukoba interesa, učiniti sve što je potrebno da odijele privatni od javnog interesa.

Nadalje, stavkom 3. propisana je vrlo konkretna uputa i pomoć obveznicima da u slučaju dvojbe daje li neko ponašanje predstavlja sukob interesa i da li je u skladu s načelima javnih dužnosti ili predstavlja moguću povredu drugih odredbi ovoga Zakona, obveznici će zatražiti mišljenje Povjerenstva. Ista je funkcija Povjerenstva već prepoznata od strane obveznika i koristi se u praksi čime se obveznicima olakšava dobivanje smjernice unaprijed o granicama njihovog postupanja u kontekstu prevencije sukoba interesa.

Stavkom 4. propisana je obveza Povjerenstva da na zahtjev obveznika, najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva daje obrazloženo mišljenje. Stavak 5. također daje uputu Povjerenstvu, ali i obvezniku, da u procjeni postojanja sukoba interesa posebno vodi računa o prirodi dužnosti koju obveznik obavlja i javnom interesu.

Uz članak 9.

Ovom odredbom regulirano je deklariranje sukoba interesa i nesudjelovanje u odlučivanju u slučaju pojavljivanja potencijalnog sukoba interesa.

Uz članke 10.-11.

Ovim odredbama utvrđuje se obveza podnošenja imovinskih kartica, uvodi se godišnje podnošenje imovinskih kartica te se propisuje sadržaj imovinske kartice i podaci koje imovinska kartica sadrži. Utvrđuje se obveza Povjerenstvu propisati obrazac imovinske kartice Pravilnikom.

Uz članke 12.-14.

Ovim odredbama uređuju se pitanja dostave i prikupljanja podataka o imovini, izvorima sredstava i načinu stjecanja obveznika i članova obitelji, način provjere i dopune, odnosno objašnjenja i dokaza o navodima iz podnesene imovinske kartice. Uređuje se način objave imovinskih kartica i rok dostupnosti objavljenih imovinskih kartica te se uređuju način postupanja Povjerenstva u slučaju povrede odredbi o podnošenju imovinskih kartica.

Uz članak 15.

Ovom odredbom definira se pojam dara u smislu ovoga Zakona te se uređuje primanje darova.

Uz članak 16.

Ovom odredbom uređuje se pitanje naknade obveznika za obnašanje druge javne dužnosti.

Uz članak 17.

Ovom odredbom uređuje se obavljanje drugih poslova obveznika te se propisuju slučajevi u kojima nije potrebno prethodno odobrenje Povjerenstva. Uređuju se slučajevi u kojima Povjerenstvo pokreće postupak protiv obveznika te se određuje pitanje naloga obvezniku za

prestankom obavljanja djelatnosti ukoliko se utvrdi da obveznik obavlja druge poslove suprotno odredbama ovog članka.

Uz članak 18.

Ovom odredbom uređuje se članstvo obveznika u upravnim tijelima i nadzornim odborima trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova i upravnim i nadzornim tijelima udruga i zaklada u vlasništvu države odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članke 19.-21.

Ovim odredbama uređuje se prijenos upravljačkih prava obveznika na temelju udjela u trgovačkom društvu za vrijeme obnašanja javne dužnosti na drugu osobu ili posebno tijelo te postupanje obveznika za vrijeme dok su njegova upravljačka prava u trgovačkim društvima prenesena na drugu osobu ili posebno tijelo.

Utvrđuju se i ograničenja poslovnim subjektima stupanja u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem obveznik obnaša dužnost.

Utvrđuje se rok u kojem je obveznik dužan izvještavati Povjerenstvo o nastalim promjenama podataka o poslovnim subjektima u odnosu na koje ne smije stupati u poslovni odnos, kao i dužnost objavljivanja i redovitog ažuriranja popisa poslovnih subjekata koja podliježu ograničenjima stupanja u poslovni odnos. Propisuje se i pravna posljedica pravnih poslova odnosno pravnih akata sklopljenih odnosno donesenih protivno navedenim ograničenjima.

Također se utvrđuje postupak obveznika i Povjerenstva u slučaju kada tijelo u kojem obveznik obnaša javnu dužnost stupa u poslovni odnos s poslovnim subjektom u kojem član obitelji obveznika ima 5% ili više udjela u vlasništvu odnosno kapitalu.

Uz članak 22.

Ovom odredbom uređuje se trajanje obveza iz ovog Zakona i ograničenja nakon prestanka dužnosti.

Uz članak 23.

Ovom odredbom uređuju se ograničenja za obveznike nakon prestanka dužnosti (post-employment policy), rok u kojem ne smiju stupiti u radni odnos kod drugih pravnih osoba te se uređuje koje su to pravne osobe.

Uz članke 24.-29.

Ovim odredbama utvrđuje se sadržaj, način i cilj provođenja provjere imovinskih kartica obveznika, definira se prethodna i redovita provjera imovinskih kartica, postupanje Povjerenstva u slučaju nesklada i nerazmjera između prijavljene imovine i stvarnog stanja prema pribavljenim podacima nadležnih tijela.

Uz članke 30.-32.

Ovim odredbama propisuje se pravni položaj, sastav Povjerenstva, mandat članova Povjerenstva, način financiranja rada Povjerenstva, nadležnosti Povjerenstva te se utvrđuje obveza izvješćivanja Povjerenstva o svome radu.

Uz članke 33.-34.

Ovom odredbom uređuje se način izbora predsjednika i članova Povjerenstva te postupak izbora za sastav novog Povjerenstva.

Uz članke 35.-38.

Ovim odredbama utvrđuju se uvjeti za izbor predsjednika i članova Povjerenstva, položaj članova Povjerenstva, njihova prava i obveze, ograničenja u političkom djelovanju i drugim djelatnostima te prava i obveze u slučaju prestanka obnašanja dužnosti. Također se uređuje trajanje dužnosti, ovlasti predsjednika u radu Povjerenstva, slučajevi kada dolazi do prestanka dužnosti članova Povjerenstva, postupak reizbora člana/članova Povjerenstva u slučaju prestanka dužnosti prije isteka vremena na koje su imenovani te način donošenja odluka Povjerenstva.

Uz članak 39.

Ovom odredbom uređuje se način donošenja odluka Povjerenstva.

Uz članak 40.

Ovom odredbom uređuju se slučajevi izuzimanja od odlučivanja predsjednika i članova Povjerenstva, način podnošenja prijedloga za izuzeće te određuje Visoki upravni sud Republike Hrvatske kao tijelo koje odlučuje o izuzeću Predsjednika i članova Povjerenstva.

Uz članak 41.-42.

Ovim odredbama pobliže se uređuje način pokretanja pred Povjerenstvom, određuje se vremensko ograničenje pokretanja postupka od prestanka obavljanja dužnosti i krajnji rok okončanja postupka. Utvrđuje se nedopuštenost pokretanja postupka temeljem anonimne prijave. Propisan je tijek postupka pred Povjerenstvom.

Uz članak 43.

Ovom odredbom propisuje se postupanje Povjerenstva u slučaju osobnog zahtjeva obveznika.

Uz članak 44.-45.

Ovim odredbama uređuje se postupak utvrđivanja postojanja sukoba interesa te određuje mogućnost pokretanja upravnog spora pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske protiv odluke Povjerenstva. Propisuje se rok od 90 dana od zaprimanja za donošenje odluke o tužbi.

Uz članke 46.-47.

Ovim odredbama uređuje se način rada, ustrojavanje i djelokrug stručne službe Povjerenstva te pravni položaj zaposlenika u stručnoj službi Povjerenstva.

Uz članak 48.-50.

Ovim odredbama utvrđuje se mogućnost izricanja opomene i novčane sankcije obveznicima za povredu odredbi Zakona te se detaljno razrađuju slučajevi u kojima se izriče opomena odnosno novčana kazna.

Uz članke 51.-54.

Ovim odredbama propisuju se sankcije u slučaju povreda odredbi ovog Zakona o ograničenju za obveznike nakon prestanka dužnosti te sankcije za pravnu osobu kod povreda odredaba Zakona. Također se utvrđuje iznos novčane kazne predsjedniku predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u slučaju izostanka izrade kodeksa ponašanja koji se odnosi na članove predstavničkih tijela, kao i novčana kazna za čelnika tijela u slučaju nedostavljanja podataka kojima raspolaže tijelo javne vlasti na obrazloženi zahtjev Povjerenstva.

Uz članke 55.-56.

Ovim odredbama propisuje se ostatak dosadašnjeg sastava Povjerenstva na funkciji do kraja mandata. Određuju se rokovi za donošenje Poslovnika Povjerenstva i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Povjerenstva.

Uz članak 57.

Ovom je odredbom propisan rok od 6 mjeseci u kojem su predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna izraditi kodeks ponašanja iz članka 4. ovog Zakona.

Uz članak 58.

Ovom je odredbom propisan rok u kojem će Vlada Republike Hrvatske donijeti novu uredbu o darovima koje prime dužnosnici.

Uz članak 59.

Ovom odredbom se propisuje rok u kojem je Povjerenstvo dužno posebnim Pravilnikom utvrditi sadržaj obrasca imovinske kartice te rok u kojem su obveznici dužni dopuniti svoju imovinsku karticu sukladno novom obrascu.

Uz članke 60.-62.

Ovim odredbama uređuje se provođenje postupaka započelih prije stupanja na snagu ovog Zakona te rok stupanja na snagu novog zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Financijska sredstva potrebna za provedbu ovog zakona osigurana su u okviru limita ukupnih rashoda razdjela 052 – Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa utvrđenih Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022. – 2024. Financijska sredstva potrebna za dodatno zapošljavanje 3 službenika osigurati će se preraspodjelom sa proračunskih pozicija razdjela 109 – Ministarstvo pravosuđa i uprave, sa aktivnosti A629000 – Administracija i upravljanje Ministarstva, K629169 - Razvoj i održavanje informacijskog sustava i K630103 - Uređenje i opremanje Ministarstva.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOMOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

3. prosinca 2021. na 9. sjednici Hrvatskoga sabora donesen je zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o sprječavanju sukoba interesa (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona). Hrvatski sabor uputio je predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenje radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

U nastavku se iznose nova rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona koja su posljedica prihvaćenih pravnih i nomotehničkih primjedbi Odbora za zakonodavstvo i Odbora za Poslovnik, Ustav i politički sustav Hrvatskoga sabora na Prijedlog zakona:

Kroz cijeli Konačni prijedlog zakona je usklađeno pisanje brojeva na način da su brojevi zaključno do broja deset napisani slovima, a brojevi od 11 na više napisani brojevima.

Članak 1. – odredba stavka 3. prenesena je u članak 5. stavak 2.

Članak 3. – u stavku 2. općenito je propisan naziv zakona tako da sada formulacija glasi: „u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje služba u oružanim snagama Republike Hrvatske“. Općenita formulacija je primijenjena na isti način i u članku 36.

Članak 5. – kroz cijeli tekst Konačnog prijedloga zakona formulacija „formalni i neformalni životni partner“ izmijenjena je u formulaciju „životni partner i neformalni životni partner“, kako bi se uskladio izričaj sa Zakonom o životnom partnerstvu. Stavak 2. je zbog prihvatanja primjedbe na članak 1. postao stavak 3. te je promijenjena formulacija na način da sada glasi: „Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod“. U točki 6. riječi „stavku 1.“ su izbrisane.

Članak 7. – izbrisana je riječ “koji“ u točki i) kao suvišna.

Članak 8. – u stavku 4. izmijenjena je formulacija te ista glasi „obrazloženo mišljenje iz stavka 3. ovoga članka“.

Članak 10. – u stavku 1. izbrisan je tekst „koja sadrži podatke o osnovnom osobnom i imovinskom stanju obveznika, njegova partnera (bračnog i izvanbračnog druga, formalnog i neformalnog životnog partnera) i maloljetne djece te određene druge statusne podatke obveznika“ iz razloga što je nepotrebno propisivati sadržaj imovinske kartice budući je sadržaj iste propisan u članku 11. U stavku 4. brisane su riječi: „ovoga Zakona“ kao suvišne. U stavku 5. dorađen je izričaj s obzirom na sadržaj odredbe stavka 2. na način da se umjesto riječi „15 dana nakon proteka 12 mjeseci“ koristi formulacija „15 dana od dana proteka 12 mjeseci“.

Članak 11. – odredba stavka 2. prebačena je u članak 10. kao stavak 5. te je ispravljeno i pozivanje na odredbu članka. Stavak 7. je zbog prihvatanja ranije primjedbe postao stavak 6. te je u njemu naznačeno kako se radi o „javnim registrima iz stavka 5. podstavka 2. ovoga članka“. Stavak 11. postao je stavak 10. zbog prihvatanja ranijih primjedbi te je dorađen izričaj radi jasnoće, tako da isti glasi: „Obrazac imovinske kartice iz stavka 1. ovog članka utvrđuje Povjerenstvo Pravilnikom. Pravilnikom će se utvrditi: podaci iz stavka 3. do 9. ovog članka koji se prijavljuju u obrascu, dio obrasca koji se obvezno objavljuje te dio obrasca koji se javno ne objavljuje sukladno članku 13. stavcima 2. i 5. ovog Zakona.“

Članak 14. – zamijenjena su mjesta stavcima 2. i 3. zbog sadržajne jasnoće te su iz zamijenjenog stavka 3. izbrisane riječi „iz članka 3. ovog Zakona“ kao suvišne.

Članak 17. – u stavku 2. dorađen je izričaj s obzirom na izričaj stavka 3. U stavku 5. skraćeno je nabrajanje stavaka (stavaka 1. do 4.).

Članak 18. – u stavku 2. određena je iznimka od koje odredbe se odnosi, tako da formulacija glasi „Iznimno od stavka 1. ovoga članka“.

Članak 19. – u stavku 2. dorađen je izričaj na način da se riječ „Povjerenik“ mijenja riječima „Ta osoba ili tijelo“.

Članak 21. – u stavku 5. preispitano je pozivanje na stavak 2. s obzirom da navedeni stavak ne govori o dokumentaciji te se sukladno tome riječ „dokumentacije“ mijenja riječju „mišljenja“.

Članak 22. – u stavku 1. zamijenjen je izričaj, budući obveze počinju „na dan“ (ne „danom“), isto kao i u članku 33. U stavku 3. određena je iznimka od koje odredbe, na način da ista sada glasi „Iznimno od stavka 2. ovoga članka“.

Članak 26. – u stavku 2. skraćeno je nabrojanje („2. do 4“ umjesto 2., 3. i 4.) i jasnije je dorađen izričaj na način da se riječ „iste“ zamijenilo riječju „imovinske kartice“.

Članak 29. – u stavku 1. naznačeno je „pisano očitovanje iz članka 28. stavka 2.“, umjesto „pisano očitovanje iz članka 28.“ te je brisana riječ „pak“. Odredba stavka 3. je dorađena iz razloga što je u međuvremenu zaprimljeno i mišljenje Ministarstva financija, KLASA: 011-01/21-05/343, URBROJ: 513-05-01-21-5 od 17. studenog, u kojem se navodi da je predloženi rok od 30 dana neprovediv. Naime, porezni postupak provodi se sukladno odredbama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br.115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 42/20), koji propisuje određena pravila i postupanja poreznog tijela. Posebno u članku 6. koji izričito obvezuje Poreznu upravu na zakonito utvrđivanje svih prava i obveze iz porezno-pravnog odnosa dajući dužnost utvrđivanja svih činjenica koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu Porezna uprava ima dužnost s jednakom pažnjom utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Kako bi se omogućila ispravna primjena zakona te omogućilo sudjelovanje poreznog obveznika u poreznom postupku i izjašnjavanje o svim činjenicama bitnima za oporezivanje, propisana je obveza ostavljanja roka za dostavu dokumentacije ili očitovanja o činjenicama kako obveznika tako i drugih tijela. Sukladno navedenom, obzirom da su u pitanju upravni postupci, poreznim obveznicima ostavlja se rok od 8 do 15 dana za dostavom činjenica bitnih za oporezivanje ili očitovanja te se kao bitni rokovi propisani Općim poreznim zakonom ističu rok od 5 do 20 dana za izjavljivanje prigovora na zapisnik o poreznom nadzoru, donošenje rješenja u poreznom nadzoru u roku 60 dana od isteka roka za prigovor, odnosno donošenja dopunskog zapisnika te rok od 30 dana za izjavljivanje žalbe na porezno rješenje. Također se ističe da izjavljivanje žalbe dodatno produljuje postupak kao i pravni lijekovi koji stoje obveznicima na raspolaganju nakon donošenja drugostupanjskog rješenja kojim se odbija žalba. Imajući sve navedeno u vidu, formulacija stavka 3. promijenjena je na način da ista glasi „Po primitku informacija iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo financija, Porezna uprava postupit će u skladu s poreznim propisima.“

Članak 32. – u stavku 3. riječ „detaljni“ je brisana kao suvišna. Odredba stavka 4. propisana je u jednoj rečenici.

Članak 33. – u stavku 1. ujednačen je izričaj sa člankom 34. stavkom 4. na način da ista sada glasi „Odbor utvrđuje“ umjesto dosadašnje formulacije „Odbor sastavlja“ te je ista formulacija primijenjena i u izričaju stavka 6.

Članak 34. – u stavku 6. riječi „iz članka 10. i 12. ovoga Zakona“ su brisane kao suvišne. U zadnjoj rečenici dodano je kako će se temeljna sigurnosna provjera provesti „prema zakonu kojim se uređuju sigurnosne provjere“.

Članak 38. – u stavku 2. riječi: „u sljedećim slučajevima“ su brisane kao suvišne. Nadalje, preispitana je odredba stavka 7. obzirom da je zamjenik predsjednika određen u članku 37. stavak 2. te iz razloga što nije prihvatljivo da Odbor kao političko tijelo i radno tijelo Hrvatskog sabora svojom odlukom određuje zamjenika jednog neovisnog tijela, pa je sukladno tome ovaj stavak brisan iz Konačnog prijedloga zakona.

Članak 41. – u stavku 5. zamijenjen je izričaj „od prestanka“ na način da sada glasi „od dana prestanka“ obnašanja dužnosti.

Članak 42. – odredbe stavaka 1. i 2. su jasnije propisane. Odredba stavka 4. je jasnije formulirana na način da umjesto „Ako obveznik ne postupi u skladu sa stavkom 3.“, sada glasi „Ako obveznik ne dostavi očitovanje u skladu sa stavkom 3.“.

Članak 44. – u stavku 3. ujednačen je izričaj na način da je riječ: „rasprave“ zamijenjena riječju: „sjednice“.

Članak 50. – u stavku 4. preciziran je poseban zakon na koji se poziva stavak, a koji sada glasi „sukladno odredbama posebnog zakona kojim se uređuje postupak prisilne naplate“.

Članak 54. – u stavku 3. brisane su riječi: „stavaka 1. i 2.“ kao suvišne, a isto je brisano i u članku 56.

Članak 60. – odredba stavka 1. je brisana kao suvišna.

Članak 62. – stupanje na snagu ovoga Zakona predviđeno je za prvi dan nakon dana objave u „Narodnim novinama“ radi pravodobnog ispunjenja obveza povezanih s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti i odlukom Vijeća o odobrenju ocjene Plana oporavka i otpornosti Republike Hrvatske.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

U raspravi sjednica Odbora za zakonodavstvo i Odbora za Poslovník, Ustav i politički sustav Hrvatskoga sabora iznesene su određene primjedbe koje predlagatelj nije u mogućnosti prihvatiti, kako slijedi:

- vezano za prijedlog da se u članku 9. stavak 1. riječ: „potencijalni“ zamijeniti riječju „mogući“ te pojašnjavanje kome obveznik deklarira mogući sukob interesa, ističemo kako obveza deklariranja obuhvaća situacije u kojima se ostvaruje potencijalni sukob interesa koji je definiran u članku 2. te predviđa strogu uputu obvezniku kako da postupi u vrlo određenoj situaciji. Obveza deklariranja na odgovarajući način može podrazumijevati deklariranje prisutnim članovima kolektivnog tijela usmeno ili deklariranjem na zapisnik ili na drugi odgovarajući način. Isto se odnosi i u kontekstu kome i kada je obveznik dužan deklarirati sukob interesa, budući se može raditi o različitim situacijama u kojima bi, ovisno o kontekstu, i drugačija rješenja bila primjenjiva i prikladna.

- vezano za prijedlog da se u članku 7. točka b) pojasni izričaj „ostvariti ili dobiti pravo“, ističemo kako je odredba cijelog članka 7. preuzeta iz trenutno važećeg Zakona o sprječavanju sukoba interesa te da ovakav izričaj do sada nije uzrokovao probleme u primjeni i tumačenju.

- vezano za prijedlog da se u članku 8. stavak 3. preispita obveza obveznika za tražnje mišljenja Povjerenstva za postupanje koje ne predstavlja sukob interesa i nije zabranjeno već samo propisano, ističemo kako se obveznik može naći u situaciji sukoba interesa ne samo ako postupa suprotno odredbama ovog Zakona, već i ako postupa u skladu s propisanim odredbama. U kontekstu definiranja drugog zabranjenog ili propisanog ponašanja ukazujemo da se radi o svim odredbama ovog Zakona koje navode određene obveze ili zabrane.

- vezano za prijedlog da se u članku 11. stavak 4. ispred riječi „imovini“ doda riječ „stečenoj“ te prijedloga da se u stavku 6. ovog članka preispita i obuhvat imovine stečene nasljeđivanjem, predlagatelj ističe da iz izričaja članka 11. stavka 3 (prema novoj numeraciji, radi se o dosadašnjem stavku 4) proizlazi da se radi o cjelokupnoj imovini obveznika stečenoj po svim pravnim osnovama, pa nema potrebe ponavljati riječ „stečenoj“.

- vezano za prijedlog da se u članku 13. općenito propiše naziv zakona, ističemo kako je za propise koji se odnose na nacionalno zakonodavstvo navedeni općeniti naziv, dok je za propis europskog zakonodavstva točno naveden propis nacionalnog prava kojim je preuzeto europsko zakonodavstvo, sukladno uputi Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

- vezano za prijedlog da se u članku 15. stavak 4. riječi „bez obzira na iznos“ brišu kao suvišne, ističemo kako je stavkom 1. ovoga članka propisano da se darom u smislu ovog Zakona, između ostalog, smatra novac. Dalje u stavku 3. istoga članka propisuje se da obveznik smije zadržati samo dar simbolične vrijednosti i to najviše u vrijednosti do 500,00 kuna od istog darovatelja. Iako ne postoji prepreka za brisanje riječi „bez obzira na iznos“ stavka 4., predlagatelj smatra kako je ostavljanje ove formulacije važno radi otklanjanja bilo kakvih nedoumica za obveznike oko primanja darova u novcu, makar i simbolične vrijednosti.

- vezano za prijedlog da se članak 17. stavak 1. sadržajno premjesti u članak 16., ističemo da navedeni članci ne reguliraju istu materiju. Dok članak 16. regulira dodatne naknade obveznika za vrijeme obnašanja javne dužnosti, članak 17. regulira obavljanje drugih poslova za vrijeme obnašanja javne dužnosti. U odnosu na primjedbu na stavak 6. istog članka kojim se traži preispitivanje izričaja „redovitog i stalnog zanimanja“, predlagatelj ističe da ovakva definicija proizlazi iz Zakona o radu.

- vezano za prijedlog da se u članku 39. riječi „predsjednika i“ brišu kao suvišne, ističemo kako je člankom 30. stavak 3. propisano da Povjerenstvo čine predsjednik Povjerenstva i četiri člana, nadalje člankom 34. stavak 1. propisuje se da Odbor pokreće pojedinačni postupak za izbor novog predsjednika, odnosno članove Povjerenstva, a u stavku 3. istoga članka se propisuje kako se u javnom pozivu za izbor novog predsjednika, odnosno člana Povjerenstva navode posebni uvjeti za predsjednika odnosno članove Povjerenstva. Ukoliko se iz članka 39. izbrišu riječi kako je predloženo, proizlazi da bi odluke Povjerenstva donosila samo četiri člana Povjerenstva, pa je postojeća formulacija zadržana i u Konačnom prijedlogu Zakona.

- vezano uz primjedbe na članak 40. kojim je traženo da se preispita odredba stavka 3. obzirom na Odluku Ustavnog suda U-V-834/2020 od 15. prosinca 2020. godine kojom je

odlučeno da je Povjerenstvo kao stalno, neovisno i samostalno državno tijelo ovlašteno autonomno odlučivati o pitanjima izuzeća tim više što je i takva odluka o izuzeću predsjednika ili člana Povjerenstva podložna sudskoj kontroli. Naime, odluka o izuzeću je tehničke naravi i o tome bi Povjerenstvo trebalo samo odlučiti, kao što je npr. određeno za suce – o izuzeću sudaca odlučuje predsjednik tog suda, o izuzeću predsjednika suda odlučuje neposredno viši sud, o izuzeću predsjednika Vrhovnog suda odlučuje vijeće tog suda, a kasnije eventualno Visoki upravni sud propituje tu odluku o izuzeću na zahtjev podnositelja. Ovakvo stajalište međutim nije moglo biti prihvaćeno iz razloga što nije oportuno da Povjerenstvo odlučuje samo o sebi u predmetima koji su po svojoj prirodi osjetljivi, a posebno imajući u vidu situaciju u kojoj bi se tražilo izuzeće svih ili većine članova Povjerenstva. Isto tako, predloženim rješenjem moglo bi se dovesti do situacije da Povjerenstvo dovrši postupak protiv obveznika prije moguće odluke Visokog upravnog suda o tužbi protiv rješenja o izuzeću predsjednika ili članova Povjerenstva, budući ona ne odgađa izvršenje. Dodatno, predlagatelj smatra kako navedena primjedba Odbora ne proizlazi iz odluke Ustavnog suda iz razloga što se njome rješavala tada postojeća pravna praznina.

- vezano uz prijedlog da se u članku 43. preispita odredba obzirom na izričaj članka 41. stavka 4., ističemo kako primjedba nije uvažena budući se ne radi o sadržajno istim stvarima.

- vezano uz prijedlog da se u članku 48. preispita naziv Glave VII. i u stavku 1. brišu riječi u zagradi kao suvišne, predlagatelj ističe da se nakon preispitivanja zadržao postojeći naziv glave, dok su se riječi s nazivima članaka u zagradama ostavile radi jasnoće za koje se dijelove kršenja odredbi ovoga Zakona odnose predviđene sankcije.

Tijekom rasprave za vrijeme prvog čitanja u Hrvatskome saboru, uvažene zastupnice i zastupnici su, sudjelujući u raspravi, iznosili komentare i prijedloge.

Veliki broj rasprava i replika uvaženih zastupnika odnosile su se na članak 6. Zakona, kojim su uređena načela djelovanja dužnosnika, te se nalazi u okviru Glave I., odnosno Općih odredaba Zakona.

Naime, stav je uvaženih zastupnika da je na temelju trenutno važećeg Zakona Povjerenstvo donosilo deklaratorne odluke kojima je utvrđeno da su određeni dužnosnici svojim djelovanjem odnosno propustom povrijedili načela djelovanja propisana Zakonom kao obveze te da je odlukama o poništenju Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, a nakon toga i nižih upravnih sudova Povjerenstvo ostalo bez pravnog temelja za utvrđivanje povrede Zakona, drugim riječima da je Povjerenstvo „eutanizirano“.

Predlagatelj ističe kako je Ustavni sud Republike Hrvatske donio odluku o ovom pitanju. U Odluci br. U-III-673/2018 od 2. srpnja 2019. Ustavni sud navodi da načela sadržana u članku 5. Zakona predstavljaju norme koje izražavaju temeljne vrijednosti i služe za tumačenje konkretnih odredaba Zakona. Ta su načela pravni i moralni standardi koji pomažu u zauzimanju stajališta i donošenju odluke o tome predstavlja li određeno djelovanje ili propust dužnosnika povredu odredaba Zakona. Dakle, pomažu pri procjenjivanju ispravnosti postupanja dužnosnika.

U navedenoj odluci Ustavni sud je doveo u pitanje nadležnost Povjerenstva u pogledu članka 5. Zakona te je naložio upravnim sudovima da u tom smislu daju odgovor na pitanja vezana uz granice ovlasti Povjerenstva. Na taj način, uz kontrolu zakonitosti odluka

Povjerenstva koja je propisana Zakonom, Ustavni sud je upravnim sudovima povjerio i važnu ulogu nadogradnje tumačenja, kojom se razvija područje sukoba interesa u pravnom poretku Republike Hrvatske.

Nakon odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, upravni sudovi donijeli su brojne odluke kojima osporavaju ovlast Povjerenstva za pokretanje postupka isključivo na temelju članka 5. Niz tih odluka, točnije njih šest, u međuvremenu su potvrdila različita vijeća Visokog upravnog suda RH. Sve te odluke upućuju na jedno: Povjerenstvo je neispravno primijenilo Zakon jer nije smjelo pokretati postupke isključivo na temelju povrede članka 5.; taj članak sadrži načela djelovanja koja treba povezati s konkretnom odredbom Zakona koju je određenim ponašanjem ili propustom dužnosnik povrijedio; članak 5. sam po sebi nije dovoljno precizan da omogući predviđanje posljedica koje određena radnja može imati; nije propisana sankcija za povredu članka 5. Pritom je važno naglasiti da je nepostojanje sankcije jedan od razloga, ali ne i jedini razlog poništavanja odluka Povjerenstva od strane upravnih sudova i Visokog upravnog suda. Osim toga, Visoki upravni sud nije naložio zakonodavcu da propiše sankcije za povredu članka 5., već je naložio Povjerenstvu da obavlja svoju funkciju u skladu sa Zakonom, svojom ulogom i nadležnošću.

U Glavi II. Zakona, pod nazivom „Sprječavanje sukoba interesa“, razrađene su i u više članaka opisane konkretne situacije koje predstavljaju sukob interesa. U ovom dijelu Zakona propisana su zabranjena djelovanja dužnosnika, obveze dužnosnika vezane za obavještanje o imovinskom stanju, izvorima i načinu stjecanja imovine, primanju darova, naknadama, članstvima i udjelima u upravnim i nadzornim odborima te trgovačkim društvima, ograničenja nakon prestanka dužnosti, obnašanje drugih dužnosti itd. Za sve povrede obveza dužnosnika iz ove Glave Zakona Povjerenstvo može pokrenuti postupak i izreći propisanu sankciju. Pored toga, Povjerenstvo provjerava i točnost podataka iz imovinske kartice dužnosnika te i s tim u vezi može pokrenuti postupak. Sve navedeno su zakonom propisani preventivni alati koji nisu brisani u novom Zakonu, već su prošireni i unaprijeđeni.

Uz to, jedan od najvažnijih članaka kojima su utvrđeni primjeri sukoba interesa je članak kojim su propisana Zabranjena djelovanja dužnosnika, a koji sadrži devet zabranjenih djelovanja za adresate Zakona, uz druge članke kojima su propisane jasne upute i sankcije za nepridržavanje svake od tih uputa. Ta odredba ostaje ista u Konačnom prijedlogu zakona i glasi:

- „Dužnosnicima je zabranjeno postupati na sljedeći način:
- (a) primiti ili zahtijevati korist ili obećanje koristi radi obavljanja dužnosti,
 - (b) ostvariti ili dobiti pravo u slučaju da se krši načelo jednakosti pred zakonom,
 - (c) zlouporabiti posebna prava dužnosnika koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje dužnosti,
 - (d) primiti dodatnu naknadu za poslove obnašanja javnih dužnosti,
 - (e) tražiti, prihvatiti ili primiti vrijednost ili uslugu radi glasovanja o bilo kojoj stvari, ili utjecati na odluku nekog tijela ili osobe radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe,
 - (f) obećavati zaposlenje ili neko drugo pravo u zamjenu za dar ili obećanje dara,
 - (g) utjecati na dobivanje poslova ili javnih nabavki,
 - (h) koristiti povlaštene informacije o djelovanju državnih tijela radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe,
 - (i) na koji drugi način koristiti položaj dužnosnika utjecanjem na odluku zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti kako bi postigli osobni probitak ili probitak povezane osobe, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugoj povezanoj osobi.“

S druge strane, načela djelovanja uređena su samo jednim člankom Zakona, koji ne uređuje sukob interesa i čije eventualno kršenje ne predstavlja sukob interesa. Smisao postojanja Povjerenstva za sprječavanje sukoba interesa, razlog zbog kojeg je ono osnovano, je prevencija i utvrđivanje sukoba interesa. Povjerenstvo međutim nije osnovano kako bi obnašalo ulogu etičkog tijela. Da je namjera zakonodavca prilikom donošenja Zakona bila omogućiti vođenje posebnih postupaka zbog povrede općih načela iz članka 5., taj Zakon bi sadržavao barem neke odredbe iz kojih bi se takva intencija mogla utvrditi. Ulogu etičkog tijela Povjerenstvo je preuzelo kroz svoju praksu koja nema temelja u Zakonu i za koju su pravosudna tijela, zadužena za kontrolu zakonitosti odluka Povjerenstva, utvrdila da je protupravna.

S gledišta pravne teorije, Povjerenstvo je upravno tijelo koje donosi upravne akte, čiju zakonitost nadziru upravni sudovi. To je uloga Povjerenstva kako je propisana Zakonom i s time je suglasno i Povjerenstvo.

Preuzimanjem uloge etičkog tijela Povjerenstvo je ispunilo prazninu koja se odnosi na djelovanje dužnosnika, a koja u hrvatskom pravnom okviru zaista i postoji. To je jedan od nedostataka na koje se upozorilo u Izvješću GRECO-a i u preporuci koju predlagatelj namjerava ispuniti donošenjem kodeksa ponašanja za dužnosnike.

Vezano uz repliku uvažene zastupnice Mirele Ahmetović, u kojoj navodi kako se pri izradi Prijedloga zakona u potpunosti zanemarila primjedba, odnosno zaključak Europskog tijela za praćenje borbe protiv korupcije – GRECO-a, koji je, kako navodi, na svojoj sjednici, a i u izvještaju ocijenilo članak 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa kao središnji članak čitavog Zakona te kako je, vezano uz ovlast Povjerenstva da odlučuje o povredi načela istaknuto da Povjerenstvo mora imati tu ovlast, odnosno ima ju i da doradom zakona treba osigurati upravo izvršivost odnosno izricanje konkretnih sankcija ukoliko se ta načela povrijede. Prema shvaćanju predlagatelja, objašnjenja iz stavaka 92. do 94. Izvješća predstavljaju činjenično stanje iz vremena kad je evaluacija provedena. Preporuka koja se veže za ta objašnjenja ne nameće obvezu Republike Hrvatske da uvede sankcije za povredu članka 5. U preporuci se poziva Republiku Hrvatsku da unaprijedi primjenu već postojećeg sustava sankcija te da ih učini razmjernijima.

Važno je naglasiti da trenutačno važeći tekst Zakona propisuje ovlasti Povjerenstva za izricanje upravnih sankcija za nepoštovanje Zakona, ali i za izricanje prekršajnih sankcija za određene povrede Zakona.

Kako bi usvojila preporuku x., Republika Hrvatska će novim tekstom Zakona uvesti daljnja znatna poboljšanja. Prije svega, uvest će se sankcije za nesuradnju s Povjerenstvom, čime će se omogućiti učinkovito kažnjavanje obveznika koji se ogluše na zahtjev Povjerenstva za dostavljanje traženih informacija.

U pogledu upravnih sankcija, bit će izrijekom navedeno da se sankcija izriče uzimajući u obzir načelo razmjernosti, kako je propisano Ustavom Republike Hrvatske. Povjerenstvo (kao i svako drugo tijelo koje primjenjuje zakonodavstvo) najbolje može procijeniti koju bi konkretnu sankciju trebalo izreći u određenoj situaciji.

Da bi se omogućilo odgovarajuće skaliranje i bolja razmjernost sankcija, moći će se izreći obje vrste sankcija (novčane sankcije i opomene) za sve povrede Zakona, što prema

trenutačno važećem Zakonu nije moguće. Minimalna novčana kazna bit će povećana za 100%, s 2.000,00 kuna na 4.000,00 kuna.

Unaprjeđenje sankcioniranja postići će se i propisivanjem da se novčane sankcije provode na svim primanjima i imovini obveznika, a ne samo na mjesečnoj plaći, kako je propisano sadašnjim Zakonom. Odluka Povjerenstva predstavljat će ovršni naslov, čime će se sustav izvršenja izrečenih novčanih sankcija znatno ubrzati.

U odnosu na repliku uvažene zastupnice Dragane Jeckov, repliku uvaženog zastupnika Marka Milanovića Litre, raspravu uvažene zastupnice Urše Raukar Gamulin da bi se u tekst zakona trebale uvrstiti odredbe koje se odnose na pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u građevinsko, čime se vrijednost od nekoliko eura po kvadratu mijenja u nekoliko stotina eura po kvadratu, a zbog čega bi takav podataka bilo neophodno unijeti u imovinsku karticu. Tijekom rasprave u ime Kluba zastupnika Hrvatskih suverenista uvaženog zastupnika Marka Milanovića Litre predloženo je da se prenamjene evidentiraju u roku duljem od 2 godine, čak i do 10 godina. Isto tako, u raspravi u ime Kluba SDSS-a uvažena zastupnica Dragana Jeckov dodatno je istaknula problematiku prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko. Naime, obveznici su do određenog prihoda mogli doći na različite načine pa je tako moguće da su ostvarili prihode prenamjenom poljoprivrednog i sličnog zemljišta u građevinsko, naročito što takva prenamjena može osigurati znatnu imovinsku korist. Međutim, zbog postojanja slučajeva protupravna imovinske koristi, smatra kako ne bi bilo loše razmisliti o uvođenju zakonske norme po kojoj bi obveznici morali prijaviti u imovinskoj kartici ovakvu prenamjenu zemljišta, a također uključiti i obvezu prijavljivanja prijenosa i darivanja nekretnina i druge imovine iznad određene vrijednosti u određenom vremenskom razdoblju prije podnošenja imovinske kartice. U odnosu na ove prijedloge, predlagatelj ističe kako je Konačnim prijedlogom zakona predviđeno podnošenje imovinske kartice svake godine za prethodnu godinu, sukladno članku 10. stavak 4., gdje će biti vidljiva i promjena podataka o približnoj tržišnoj vrijednosti u imovinskoj kartici. Nadalje, napominje se kako će prijenosi i darivanja na maloljetnu djecu i partnere također biti vidljivi u imovinskoj kartici.

U svojoj replici i kasnijem izlaganju uvažena zastupnica Urša Raukar Gamulin prigovorila je činjenici da u imovinskoj kartici nije predviđeno prijaviti imovinu punoljetne djece ili roditelja te da je evidentno da se darovnim ugovorima (bez plaćanja poreza u ravnoj liniji) imovina potpuno besplatno prebacuje, a čime se izbjegava javno izlaganje cjelokupne slike imovine. U odnosu na ovaj prijedlog predlagatelj ističe kako se glede imovine punoljetne djece i roditelja nije usporediva situacija u pogledu zaštite osobnih podataka kao u pogledu imovine maloljetne djece i partnera.

U replici na raspravu uvažena zastupnica Marija Jelkovec postavila je pitanje perioda hlađenja i za one koji su vodili neovisna tijela, a koji su se nakon završetka mandata u neovisnom tijelu počeli baviti politikom, a koji je podržao i uvaženi zastupnik Ranko Ostojić. Vezano za ovaj komentar, predlagatelj ističe kako je upitno sa stajališta ustavnih prava može li se na ovaj način ograničiti pasivno biračko pravo.

Nadalje, u replici na izlaganje uvažene zastupnice Dalije Orešković, uvažena zastupnica Irena Šimunić postavila je pitanje uvjeta za izbor predsjednika i članova povjerenstva budući je po Prijedlogu zakona dovoljno propisati da su dva člana i predsjednik pravnici. Mišljenje je uvažene zastupnice Šimunić da u zakonu treba stajati da svi članovi povjerenstva moraju imati završen diplomski i sveučilišni studij pravne struke, ali da je za predsjednika povjerenstva potrebno propisati uvjet položenog pravosudnog ispita. U svom

odgovoru na repliku, uvažena zastupnica Dalija Orešković istaknula je kako je minimum minimuma to da predsjednik povjerenstva mora imati položeni pravosudni ispit. Što se tiče ostalih članova korisno je da ima više pravnika, ali samo po sebi niti to nije dovoljno. Njeno je mišljenje da bi u zakonu trebali propisati dodatne kriterije i uvjete, a to je poznavanje specifične materije iz domene sukoba interesa, poznavanje određenih međunarodnih standarda, poznavanje stranih jezika, strane stručne literature te čitav niz drugih uvjeta koji bi jamčili da će u Povjerenstvu biti stručne osobe koje će moći unaprijediti standarde. U odnosu na ovu primjedbu, predlagatelj je u Konačnom prijedlogu propisao da su svi članovi i predsjednik Povjerenstva moraju biti pravници i u to uzimajući u obzir vrstu odluka koju donosi Povjerenstvo, ali i činjenicu da Povjerenstvo odluke donosi kao kolegijalno tijelo. Što se tiče kriterija da predsjednika Povjerenstva može biti samo osoba sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem pravne struke i s položenim pravosudnim ispitom, predlagatelj smatra da se time znatno ograničava broj pravnika koji bi se na tu dužnost mogli javiti te da izostanak pravosudnog ispita ne utječe na kvalitetu obavljanja te funkcije.